

2. oldal	Jókai úrjátoltve	3. oldal	Gyülekezeti közösségben, egységben	5. oldal	Herencsár Viktória cimbalom-művész Beregszászon	10. oldal	A tavaszi rajt küszöbén
----------	------------------	----------	------------------------------------	----------	---	-----------	-------------------------

Isten szolgája, Orosz Péter Pál élete és vértanúsága

A görögkatolikus egyházat Kárpátalján a szovjet rendszer némaságra kárhajtotta, mégsem volt néma, mert a Romzsza Tódorok, az Orosz Péterek, a névtelen hitvallók hangosan kiálltak, kiálltak hitük mellett, minden nehézség, kegyetlenség ellenére kitartottak. Nekik köszönhetjük, hogy ma itt

lehetünk. Mártírjainkra emlékezni pedig kötelességünk, hangozott el azon a konferencián, melyet a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye szervezett március 11-én Orosz Péter Pál vértanú emlékére a beregszászi Ortutay Elemér Görögkatolikus Központban.

Folytatás a 3. oldalon

Kiállítás, szereplés, díjátadás

Kárpátaljai Magyar Nagycsaládok Egyesülete (KMNE) számára fontos az igaz értékek közvetítése, a hit, a család erősítése mellett feladatának tartja kultúránk, hagyományaink ápolását, nemzeti ünnepeink közösségben való megélé-

sét. Március 15-i nemzeti ünnepünk előtt hagyományosan pályázatot hirdetnek, melyre a családokban a gyerekek és szülők együtt készítik a pályamunkákat és közben beszélgetnek az ünnep jelentőségéről.

Folytatás a 4. oldalon

Ünnepi ZeneVarázslat

Részletek az 5. oldalon

Béke, szabadság, egyetértés

Rákóczi Főiskola: Ünnepség az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére

A modern parlamentáris Magyarország megszületésének emléknapi tiszteletére ünnepséget tartottak Beregszászon a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. A múltbéli történések nemcsak a magyar történelem, hanem mindannyiunk életében is mérföldkönek számítanak, hiszen az akkori küzdelmek

öröksége ma is formálja közösségünket és identitásunkat. Kárpátalján különösen érezzük ezeknek az eseményeknek a jelentőségét. Ma, amikor a szabadság, a közösség és a kultúra megőrzéséért dolgozunk, egy pillanatra megállva emlékezünk a hősökre, akik nem hátráltak meg, hanem a legnagyobb árat fizették azért, hogy mi ma itt élhessünk, őrizve mindazokat az érté-

keket, amelyekért ők is harcoltak, hangozott el a megemlékezés megnyitóján.

Az ünnepi alkalmon Gyebnár István, Magyarország Beregszászi Konzulátusának ügyvivője tolmácsolta Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnökének a világ magyarságához intézett üzenetét, melyben a miniszterelnök arra emlékeztetett, hogy a márciusi ifjak sem akartak mást, mint felforgatás

helyett rendet. „Mi, magyarok ezért 2025-ben sem kívánunk mást, minthogy teljes életet élhessünk: szabadon, korlátozás nélkül használhassuk anyanyelvünket, jelképeinket, és békében ünnepelethessük nemzeti örökségünket, amely Európa legjelentősebb kultúrnépei közé emel bennünket”, írta a miniszterelnök.

Folytatás a 2. oldalon

„1848, te csillag!”

Megemlékezés Munkácson. A KMKSZ központi rendezvényén

A hagyományok Anak megfelelően az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulóján a munkácsi magyarok, az ünnepi alkalomra meghívott vendégeikkel együtt, idén is a város szélén álló podheringi emlékműnél gyülekeztek, hogy méltóképpen adózzanak a dicső elődök emlékének, akik itt 1849 áprilisában egy küzdelmes harc során visszaverték a hágók felől betörő császári csapatokat. A nemzetőrök, a hozzájuk csatlakozó lelkes önkéntesek, köztük a papnövendékek helytállása ma is példamutató, hangsúlyozta a koszorúzás előtt Korolyova Erzsébet, a KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke.

Folytatás a 2. oldalon

Megemlékezés Munkácson. A KMKSZ központi rendezvényén

„1848, te csillag!”

Elejét lásd az 1. oldalon

A kárpátaljai magyarság legjelentősebb érdekvédelmi szervezeteinek központi ünnepsége ezt követően a Munkácsy Mihály Magyar Ház dísztermében folytatódott. Bacsikai József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulja felolvasta Orbán Viktornak, Magyarországi miniszterelnökének az ünnep alkalmából a világ magyarságához intézett üzenetét. Amelyben többek között az áll: „Bárhogy forduljon a sors keze, ez a nap 177 éve ösztökél bennünket arra, hogy legszebb reményeinket is magunkra öltjük ünnepi viseletünkkel és kokárdánkkal együtt (...) Ma örömmel mondhatjuk el, hogy a magyar szabadság ügyének erős, kiállásra kész barátai is vannak, ugyanakkor azt is tudjuk: nemzeti érdekeink megvédése a mi feladatunk”. „Az utóbbi idők eseményeinek fényében számos okunk lenne a kesergésre, a szomorúságra, arra, hogy reményvesztet-

minden ilyen, a nemzet egységét újra és újra megerősítő történet valahol átkapcsolja a történelem láthatatlan sínváltóit” – fogalmazott Gulácsy Géza. Majd így folytatta: „Bizonyára sok tényezőnek lehet szerepe egy állam stabilitásának megőrzésében. Ez az összetartó erő a szakrális tényezőknél túl nem más, mint az állampolgárok lojalitása, ha úgy tesszük, szeretete. Az, hogy mindenki érzi, érdemes itt élni, érdemes itt dolgozni, és érdemes itt családot alapítani, és ezért van értelme a jövőért történő közös kiállásnak (...) 1848-ban a magyar nép látni vélte az elnyomó hatalmat. Ma a helyzet ennél nehezebb. Az az erő, amely ma fenyegeti nemzeti függetlenségünket, önállóságunkat, megfoghatatlan módon van jelen a világban, ezer szállal fonódik bele hétköznapijainkba, s hamis valóságok csapdájában tartja az emberek sokaságát. Mit tehetünk mégis? Tanulnunk kell öseinktől az elszántságot és elhivatottságot, s ami a legfontosabb,

tek legyünk. Mégis, arra biztatom önöket, hogy mi, kárpátaljai magyarok, továbbra is reményteljesen, bizakodva és emelt fővel tekintünk a jövőbe. Ezt öseink sem tették másként” – fogalmazott ünnepi köszöntőjében Ferenc Viktória, a Fidesz EP-lépviseleje. – „Bár rengeteg nehézséggel és kihívással szembesülünk, nem adjuk fel! Hiszen van múltunk, dicső történelmünk, melyet hűen őrzünk, nemzeti hőseink, mint Petőfi Sándor és Kossuth Lajos, akikről erőt meríthetünk, akik példát statuáltak kitartásból és hazaszeretettől. Van jelenünk, van egy anyaországunk egy nemzeti kormánnyal, mely segítőt jobbját nyújtja ezekben az embert próbáló időkben. És van jövőnk, hiszen megfogytuk bár, de itt vagyunk, és kitartunk, hogy megőrizzük anyanyelvünket, kultúránkat, hagyományainkat a jövő generáció számára” – szöveg Ferenc Viktória biztatása.

Minden nemzet életében megvan a nagy összefogások ideje – kezdte ünnepi beszédét Gulácsy Géza, a KMKSZ alelnöke. – „1848 márciusa is egy ilyen történelmi pillanat volt. A szabadságvágy egy időre összekovácsolta a nemzetet, úgy, hogy az rést tudott ütni az elnyomó hatalom áttörhetetlennek gondolt páncélján... A magyarság történelme azt mutatja, hogy nagy nemzeti felbuzdulásaink többnyire párban jártak nagy nemzeti gyászainkkal. Így volt ez 1848-ban, és így történt 1956-ban is. A dolgokat távolról szemlélő megkérdendhető, hogy akkor mi végre is? Mi értelme volt a vérontásnak, ha a szabadság ügye újra és újra elbukott? Azonban

nem szabad feladnunk azt a talapat, amelynek sarokköveit egykor Isten-Haza-Családként fogalmazták meg elődeink, s amely egyedül nyújthat biztos támaszt a megmaradáshoz, még az átalakuló világrendben is” – fogalmazott Gulácsy Géza.

A beszédek követő kulturális program keretében sor került az *Itt az idő* címet viselő előadásra, amelyet a Kárpátalja Tácegyüttés közösen a Sodró zenekar mutatótt be. Az előadásban a Kárpát-medence különböző tájegységeinek táncai elevenedtek meg, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc egy-két jelentősebb momentumával egybeforrva. Az előadásnak a reformkor szellemisége adott egyfajta keretet, melyben a magyar öntudatra ébredés, a szabadság és függetlenség iránti vágy szelleme nyilvánult meg táncban, énekben és zenében. A táncszínházi előadást színesítette Ferku Szilveszter, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház segédzenésze és Balogh Marianna, a Sodró zenekar szólistájának prózai és énekelőadása. Elhangzottak olyan ikonikus versek, mint a *Nemzeti dal*, a *Föltámadott a tenger*, illetve felcsendült számos ismert népdal, többek között a *Csitári hegyek* alatt kezdetű. Az ünnepi műsorban közreműködött a Beregszászi Rezeda Folkműhely néptáncgyűjtése. Az előadás során látható koreográfiákat Antal Roland és Dóra, Kiss Balázs, Farkas Fanni, Orosz Péter és Váradi Enikő készítette. Az előadást összeállította és színpadra alkalmazta Váradi Enikő, a Kárpátaljai Táncgyűjtés igazgatója.

Eszenyi Gábor

Rákóczi Főiskola: Ünnepe az 1848–49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére

Béke, szabadság, egyetértés

Elejét lásd az 1. oldalon

Köszöntő beszédében Ferenc Viktória, a Fidesz EP képviselője arról szólt, hogy meghatározó érzés itt, a szülőföldjén a kárpátaljai magyarokkal ünnepelni. Legyen béke, szabadság, egyetértés, hangsúlyozták híressé vált 12 pontjukban a márciusi ifjak. A XX. század során, s azóta is sok nehézséget megélt kárpátaljai magyarság ma sem akar mást, mint egy békés, független Ukrajnában szabadon élni. „Az igazi belső erőt és találmányosságot az ember épp a krízisekben fedezi fel magában. Nem vagyunk, ház vagy autó, hanem bátorság, problémamegoldó készség és kitartás. Ez a mi kárpátaljai magyar DNS-ünk” – mondta.

Ferku Szilveszter, a Rákóczi Főiskola Filológiai Tanszéke munkatársának előadásában felcsendült a Kormorán együttes *Harangok dala* c. száma.

A mai napon nem csupán nemzetünk egyik legszentebb napjára emlékezünk, hanem összetartozásunkat is ünnepeljük, hangsúlyozta Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára. Hisz a modern magyar nemzet születésnapján együtt dobban valamennyi honfitársunk szíve, éljen a földkeresség bármely részén.

Idén ünnepeljük Jókai Mór születésének 200. évfordulóját, emlékeztetett rá a magyarországi politikus. A márciusi ifjak egyik vezéralakja, „a szuverén magabi-

ró, büszke és erős Magyarország híve volt, ezért dolgozott. Nem riadt meg akkor sem, amikor fegyverrel kellett védenie a hazát, és a szavakat, az érveket legalább annyira erős fegyvernek tartotta, mint a szuronyos puskáját. Idén a Jókai-emlékévben a hazaszeretet évét is ünnepeljük”, mondta a helyettes államtitkár. Aki így folytatta: „1848–49-ben a fiatalok voltak azok, akik a szabadságért küzdöttek. Így volt ez 1956-ban és 1989-ben a rendszerváltáskor is. Azoké a fiataloké volt ez a harc is,

akik hittek a jövőben és a nemzet, a közösség összefogásának erejében. Ez az a történelmi örökség, ami a határon innen és túl összeköt bennünket, magyarokat”.

Ezt követően Béres József, a Rákóczi Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének második hallgatója, a IX. Kárpátaljai Magyar Szónokmondó verseny győztese mondta el beszédét. Ha van

egy álmod, ne mondj le róla, tegyél érte. Nincs olyan akadály, amit közös akarattal ne tudnánk legyőzni. Erre tanít a márciusi ifjak példája, akik azt vallották: ahogy a levegő kell az élethez, úgy a szabadság is életünk meghatározó tényezője. Álmodni, cselekedni, építeni – ez a kárpátaljai magyar fiatalok legfőbb feladata. S az, hogy magyarságunkat büszkén, és ne teherként hordozzuk, fogalmazott az ifjú szónok.

A megemlékezés a főiskola bejáratánál folytatódott, ahol a résztvevők megkoszorúzták a Kossuth-emléktáblát, majd a beregszászi színház falán levő Petőfi-em-

léktáblát. Végül az ünneplők elhelyezték koszorúikat lánglelkű költőnknek a Rákóczi téren felállított szobránál. Itt Petőfi Sándor *Nemzeti dal* című ikonikus versét hallhatta a közönség Ferku Szilveszter előadásában. Mindhárom helyszínen a főiskola hallgatói elénekelték a *Kossuth nótát*, valamint a *Gábor Aron rézgyúja* című dalt.

Kovács Elemér

Prózaíró verseny a beregszászi Felsőfokú Szakképzési Intézetben

Jókai újratöltve

Idén ünnepeljük Jókai Mór születésének 200. évfordulóját. A magyar romantikus próza legnagyobb alkotójaként több mint száz regényt és számos novellát hagyott az utókorra. Az *Aranyember*, *Egy magyar nábob*, a *Kárpáthy Zoltán*, a *Köszívű ember fiai*, a *Fekete gyémántok* szerzőjeként maig a legolvasottabb magyar író. Még ha egyes vélemények szerint a fiatalokat már nem lehet egy Jókai-regénnyel olvasásra csábítani. Erre viszont a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének diákjai rácafoltak, hisz a februárban Jókai emlékére meghirdetett prózaíró versenyre többen is benyújtották pályamunkájukat.

Az eredményhirdetésre az intézet könyvtárban március 11-én, a szónokversenyt megelőzően került sor. S nem véletlenül, hisz Jókai Mór is ott volt a márciusi ifjak között, aktív részese volt az 1848. március 15-i eseményeknek.

Király Katalin igazgatóhelyettes, magyartanár elmondta: azzal a céllal hirdették meg a versenyt, hogy ráirányítsák a diákok figyelmét a magyar romantika jeles írójának műveire. Két kategóriában – esszé és novella – lehetett pályázni. Az első kategóriában a diákok azt mutatták meg, mennyire ismerik Jókai

pályáját, műveit. A tanárnő röviden jellemezte is ezeket az írásokat. Mint megtudtuk, Csekrjakova Aljona a *Szegény gazdagok* és *A gazdag szegények* c. regények alapján a pénz szerepére világít rá egy Tormay Cécile-idézzel: „Pénzzel kisebb lehet tenni a szenvedést és szebbé a boldogságot, de pénzen boldogságot venni nem lehet”. László Antonia meg-

Hetén saját novellával pályáztak szabadon választott témára. Itt az írás szerkezetét, egyedi megfogalmazását, üzenetén hatását vették figyelembe az ítések. Ebben a kategóriában a zsűri Kopasz Réka *Egy ajtó, amely sehová sem vezet* c. írását ítélte a legjobbnak. Második lett *Az utolsó fejezet* c. munkájával Mészár Antonia (számvitel és adóügy szak), a harmadik helyezést pedig Varga Jázmin (óvodapedagógia szak) *A sziget* c. írása nyerte.

Az egyik pályázó Jókai újratöltve című írásában rávilágit-

szívlelendőnek tartja a regényíró egyik fontos gondolatát: „Egy kincs van minden nemzetnek adva, míg azt megőrzi híven, addig él. E kincs neve: az édes anyanyelv”. Az esszé kategóriában első helyen végzett Máté Eszter (óvodapedagógia szak), a második pedig Kopasz Réka (turizmus és rekreáció szak). Az ő írásait meg is hallgatta a közönség.

tott arra, hogy a nagy romantikus mesélőnek a mai fiatalokhoz is van mondanivalója. Vegyük hát le – mint egy másik szerző tanácsolta – bátran nagymamánk könyvespolcáról a Jókai-köteteket, merüljünk el abban a másik világban, ami viszont sok megívlelendő üzenettel szolgál a ma nemzedékének is.

Kovács Erzsébet

Emlékkonferenciát szerveztek a beregszászi Ortutay Központban

Isten szolgája, Orosz Péter Pál élete és vértanúsága

Elejét lásd az 1. oldalon

A Kárpátalja szinte minden szegletéből érkezett papokat, egyházi képviselőket, történészeket, érdeklődőket, a jelenlévő és az online bekapcsolódó előadókat Marosi István, az alkalomnak otthont adó intézmény igazgatója üdvözölte, aki bemutatta azt a két ereklyét is, amelyek Orosz Péter Pál szellemiségét idézik. Illetve elmondta, hogy a mostani kon-

ferenciával a mártírpap boldogá avatására készülnek, melyre május 3-án kerül sor Bilkén. Teodor Matsapula megyéspüspök köszöntőjében a mártírjainkra való emlékezés fontosságát emelte ki, hogy vértanúink, szentjeink ne csak a történelemlönyvekben, hanem szívünkben is éljenek, s mindenkor példaként álljanak előttünk. Orosz Péter vértanúságának a mai, háborús időben különösen is fontos üzenete van: nem fegyverekkel, hanem szeretettel kell választ adni az erőszakra, hangsúlyozta a püspök.

Orosz Péter Pál kiáltó szó volt a némaságra ítélt egyházban, fogalmazott köszöntőjében Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Magyar Esperei Kerületének püspöki helynöke. Aki kiemelte: Orosz Péter életútja azt bizonyítja, hogy az ember fiatalon is képes az igaz értékek, a hit, a meggyőződés mellett ki-

állni, akár még a halált is vállalni. Az esperes annak a meggyőződésnek adott hangot, hogy a mai fiataloknak is szükségük van ilyen példaképekre, akik életükkel, hitük, meggyőződésük mellett bátor kiállással képesek voltak emberek életét megváltoztatni.

A megnyitót és a köszöntéseket követően aztán a huszadik század egyháztörténetével, az egyházüldözéssel foglalkozó papok, teológiai tanárok, kutatók tartottak előadást

ukrán és magyar nyelven. Olyan témákat világítottak meg többek között, mint a XX. század vértanúsága az I-IV. századi mártíromság tükrében; Istenhit helyett a kommunizmusba vetett hit: A szovjet-hatalom vallás(ellenes) politikája Kárpátalján; Kárpátalja történelmi egyházai és felekezetei a sztálini időszakban; A Szentsek és a kárpátaljai görögkatolikusok kapcsolata 1944–1957 között a Magyarországról érkező információk tükrében; A Munkácsi Egyházmegye 1949–1956 között és a „bujdosó papok” tevékenysége; Orosz Péter vértanúsága – egyedi jelenség vagy törvényszerűség? stb.

De ki is volt Orosz Péter Pál? Az 1953-ban a kommunista egyházüldözésnek áldozatául eső görögkatolikus pap 1917-ben született Magyarországon, a szabolcsi Biriben, ahol édesapja görögkatolikus pap volt. Kétéves volt, amikor meghalt az édesapja, és kilencéves, amikor el-

hunyt az édesanyja. Rokonok fogadták be. Az elemi iskolát Kisszolyván, a gimnáziumot Ungváron és Huszton, a teológiát Ungváron és Olmützben végezte. 1942-ben Sztójka Sándor munkácsi püspök szentelte papá. Magyarokmányon volt segédlelkész, majd 1943-ban a háború miatt tábori lelkészi képzésen vett részt a Kassa melletti Barcán. Ezután visszatért egyházközségébe. A visszaemlékezések szerint 1944-ben Romzsa Tódor püspök titokban püspökké szentelte, ám ezt eddig nem sikerült dokumentumokkal igazolni. 1946-tól 1949-ig Bilkén tevékenykedett parókusként. A görögkatolikus egyház működésének 1949 februárjában történő betiltása után a hatóságok elől bujkálva, titokban szolgálta a híveket. Nem volt hajlandó áttérni a pravoszláv vallásra, ezért üldözték és elfogató parancsot adtak ki ellene. Bilkén tartóztatták le 1953. május 28-án. Kilenc napig tartották fogva az ungvári börtönben. Szabadulása után tovább folytatta titkos papi szolgálatát. Vezéregyháza lett a „bujdosó papok”-nak, kiknek titkos lelképásztori tevékenységéből fejlődött ki az illegálisban élő Munkácsi Egyházmegye lelképásztori gyakorlata.

1953 augusztusában ismét elfogták. A szolgálatos rendőr gyalog kísérte őt az ilosvai rendőralomás felé, ám egy útmenti keresztnél Orosz Péter kijelentette, hogy nem megy tovább. Letérdelt, hogy imádkozzon, amikor a rendőr három méter távolságból tarkón lötte. Holttestét a rendőrség garázsának padlója alá ásták el. Evtizedekkel később – miután a görögkatolikus egyházat legalizálták –, 1992-ben sikerült megtalálni a vértanú földi maradványait, s a Bilkén a görögkatolikus templom mellett tiszteletére emelt kápolnában helyezték el.

Orosz Péter boldoggá avatási eljárását Milan Sasik püspök indította el, Ferenc pápa 2022-ben ismerte el vértanúságát. A boldoggá avatást Bilkén fogják megtartani 2025. május 3-án. A konferencia zárásaként ThDr. Béres Péter Pál, az ungvári Boldog Romzsa Tódor Teológiai Akadémia rektora beszélt Orosz Péter Pál boldoggá avatási ünnepségének előkészületeiről, valamint a jeles nap mozzanatairól.

Kovács Erzsébet

Március 15-re emlékeztek Badalóban

Gyülekezeti közösségben, egységben

A badalóiak számára alapvető fontossággal bír, hogy gyülekezeti közösségben üljék meg legjelentősebb vallási és nemzeti ünnepeinket, hangzott el a Tisza-parti település templomában megtartott ünnepi istentiszteleten, amelyen megemlékeztek az 1848–49-es forradalom és szabadságharc évfordulójáról.

Igehirdetésében Sági Zsolt, a gyülekezet lelkésze a Bibliában többször is emlegetett mustármag, illetve a mustármagnyi hit kapcsán arról szólt, hogy a hitben járó emberek is gyakran felteszik önmaguknak a kérdést: vajon mekkora is az én hitem? Mennyire nagyobb annál az aprócska mustármagnál? Ám mégsem ez a legfontosabb, hanem hogy van-e élő, igaz hitem. Mert ha buzgó lélekkel imádkozunk a Megváltóhoz, akkor megteszi azt a csodát, amit kérünk, értem, bajban levő embertársamért, gyülekezetünkért, országunkért, nemzetünkért. Ha bizalmunkat beléje vetjük, akkor minden megvalósul.

A magyarság a több mint ezeréves Kárpát-medencei történelmének legdicsebb fejezetének tartja az 1848–49-es for-

és frissítette fel a belváros levegőjét, nem folyt vér az utcákon és nem szomorította meg az önfelédtt örömet a honfitársak elvesztésének tudata. A nemzet magára, a magyarok egymásra találtak”, hangsúlyozta a diplomata. „Március 15-e eszméje a legnehezebb történelmi örökséget cipelő, a megmaradásért a legtöbbet küzdő határon túli közösségnek, a kárpátaljai magyarságnak is elsősorban az összefogás erejét üzeni. Kárpátalja földrajzi helyzete, történelmi és társadalmi hagyományai soknemzetiségű léte eleve arra teszi képessé, alkalmassá és elhivatottá a régiót és az ott élő embereket, hogy összefogjanak” – mondta.

Méhes Laura, Sági Anna és Szalai Gréta előadásában felcsendült a *Kossuth nóta*.

Március 15-e ünnepe a nemzetnek, a magyar akaratnak – kezdte beszédét Sin József, a KMKSZ alelnöke. A reformkor hőseinek áldozatos, kitartó munkája nyomán a gyümölcs beérett. Létrejutott az egység, függetlenséget kívánó magyar nemzet, amelynek örökösei vagyunk mi is, mai kárpátaljai magyarok. Akiket nem lehet akarat

radalmat és szabadságharcot, illetve annak nyitányát, március 15-ét – kezdte ünnepi beszédét Jakab Lajos presbiter, a KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke. Legyen béke, szabadság, egyetértés, ezzel kezdődik a márciusi ifjak által megfogalmazott kiáltvány. Joggal tehetjük fel a kérdést: ezekből mi jut ma a kárpátaljai magyaroknak? – tette fel a kérdést Jakab Lajos. Csak anynyi, hogy körünkben nagy az egyetértés: legyen végre béke. Hogy véget érjen az esztelen pusztítás, és akik kényszerűségből elmentek, azok mihamarabb hazajöjjenek.

Orosz Viktória előadásában Petőfi Sándor *Nemzeti dal* c. költeményét hallhattuk, majd Trieb Gergely, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja köszöntötte az egybegyűlteket. „Március 15-e örömnapp. Csak a tavaszi eső áztatta az utca köveit

és célok nélküli kisebbségként kezelni. Igenis ragaszkodunk anyanyelvünkhöz, egyházainkhoz, oktatási intézményeinkhez, hagyományainkhoz. Most a legfontosabb feladat, hogy túléljük ezt az embert próbáló küzdelmes időszakot. Ebben segít bennünket Magyarország nemzeti kormánya, hangsúlyozta a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke.

A templomból kijövőkk megkoszorúzták az épület falán elhelyezett Petőfi- és Kőlcsey-emléktáblát. Az ünnepségből elmentek, azok mihamarabb hazajöjjenek. Orosz Viktória előadásában Petőfi Sándor *Nemzeti dal* c. költeményét hallhattuk, majd Trieb Gergely, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja köszöntötte az egybegyűlteket. „Március 15-e örömnapp. Csak a tavaszi eső áztatta az utca köveit

Kovács Elemér

Közgyűléssel egybekötött megemlékezés Haláboron

Továbbra is legyen képviselete a kárpátaljai magyarságnak

Haláboron az elmúlt vasárnap délutánján a Fedák Sáriról elnevezett kulturális központban közgyűléssel egybekötött március 15-i megemlékezést tartottak.

A 210 főt számláló KMKSZ-alapszervezet helyi elnöke, Kádár Szilvia beszámolt arról, hogy a mögöttünk hagyott egyéves időszakban minden jelentős egyházi és nemzeti ünnepet sikerült megtartani. Emellett a néphagyományok ápolására – szüreti délután, Mikulás-váró ünnepség, karácsonyi betlehemezés, farsangolás – is lehetőség nyílt. Csak remélni tudjuk, hogy számos ilyen jellegű közösségmegtartó és -építő rendezvény lebonyolítására lesz lehetőség az elkövetkező időszakban is.

Immáron tíz esztendeje tart

az orosz-ukrán fegyveres konfliktus, ám annak megnyugtató rendezésére mind ez ideig sajnós nem került sor – kezdte beszédét Sin József, a

KMKSZ alelnöke. – Pedig a háború rengeteg emberi és anyagi veszteséggel járt, s ezeket a jövőben igen nehéz lesz majd pótolni. Számbelileg megfogyatkozott a kárpátaljai magyarság is, ám ennek ellenére intézményeink, egyházaink, érdekvédelmi és szakmai

szervezeteink továbbra is működnek. Sőt újabbakat is sikerült létrehozni. Közülük feltétlenül meg kell említeni a Mathias Corvinus Collegium Beregszászi Képzési Központját, magyar nyelvű oktatási liceumaink hálózatát, valamint azt a Beregszászon működő fejlesztési irodát, amely nemzetközi pályázatok benyújtásához nyújt segítséget. Ha véget ér a háború, márpedig egyszer csak véget ér – hangsúlyozta az előadó –, akkor készen kell lenni arra, hogy újból megteremtjük a kárpátaljai magyarság hatékony érdekképviseletét. Helyi szinteken ez különösen nagy jelentőséggel bír. Ebben számítunk a fiatalok támogatására, aktív részvételükre, hisz a jövő, közös jövőnk mindenképpen rajtuk múlik, mondta.

A felszólalásokat követően Tóth Kornél tanuló elszavalta Petőfi Sándor *Nemzeti dal* c. költeményét. A kulturális műsor során felléptek a helyi Tisza- virág táncsoport tagjai, akik a Kárpát-medence különböző tájegységeinek néptáncáiból adtak ízelítőt.

Bintu József

IX. Kárpátaljai Magyar Szónokverseny Beregszászban

„A boldogság titka a szabadság, a szabadság titka viszont a bátorság”

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézete idén immáron kilencedik alkalommal szervezte meg a Kárpátaljai Magyar Szónokversenyt. Azzal a nem titkolt céllal, hogy felkészítsék a fiatalokat a bátor kiállásra, a közéleti szereplésre, akár a pedagógusi pályára.

Március 15-ét a szónokok győzelmének is nevezhetjük, így minden évben ehhez az eseményhez kapcsolódó témát kínálnak a bátor jelentkezőknek. Idén a szabadság és a bátorság összefüggését taglalták a fiatalok a Periklész által megfogalmazott gondolat alapján: „...a boldogság titka a szabadság, a szabadság titka viszont a bátorság”. A versenyt szervező Kudlotyák Krisztina, az intézmény magyar-tanára elmondta azt is, hogy ez a vetélkedő előkészítője az Eötvös József Kárpát-medencei középiskolai szónokversenyen való részvételnek, ahol évek óta kimagasló eredményeket érnek el a kárpátaljai diákok, tavaly például a 2500 fős válogató után a 4. és a 7. helyet hozták el az intézmény tanulói. Hasonló szép eredményeket kívánt az idei versenyzőknek is.

Köszöntötte a résztvevőket

lat három alappilléreinek tartotta az előadó hitelességét, a hallgatósággal való érzelmi kapcsolatot és a szónok logikus érvelését. „Lehet, hogy éppen a hatékony kommunikáció vezet el benneteket álmaikot állásához, vagy netán egy többmillióss szerződés elnyeréséhez. A meggyőző, tartalmas kommunikációra ugyanis egyre több szituációban lesz majd szükségetek. Ezért is nagyon fontos ezen tudomány ápolása, helyes elsajátítása” – fogalmazott a konzul asszony.

A köszöntéseket követően aztán sorra emelvényre léptek az ifjú szónokok, akik ezúttal igencsak összeszedetten fogalmazták meg gondolataikat, s hatásos szónoki eszközökkel, érvekkel igyekeztek meggyőzni a hallgatóságot a szabadság, az igazság melletti bátor kiállítás fontosságáról.

A zsűri – Fülöp Andrea

Soós Katalin, a Felsőfokú Szakképzési Intézet vezetője, aki kifejtette: szeretnék, hogy a diákjaik ne csupán az 1848/49-es forradalom történelmét ismerjék meg, de a márciusi ifjak példáján tanuljanak meg kiállni magukért, érdekeikért, tudják megfogalmazni gondolataikat, ismerjék meg a szólásszabadság ízt. Az igazgató asszony arra bátorított mindenkit, hogy a jövőben próbálják ki magukat többen, gyakorolják összeszedetten elmondani véleményüket, s az igazság mellett bátran álljanak ki mindenkor.

Az idei szónoklat mottójául választott periklészi gondolat soha nem válik idejeműltté. Ahogy például az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején, úgy napjainkban sem vesztett aktualitásából – fogalmazott köszöntőjében Fülöp Andrea, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja. Aki kiemelte: a jó beszédkészség már az ókori Athénban elengedhetetlen része volt a kiemelkedő társadalmi életnek. Arisztotelész idézte, aki úgy vélte, a retorika nem más, mint az emberek meggyőzésének képessége. A görög filozófus a jó szónok-

konzul, Soós Katalin igazgató, Csordás László irodalomtörténész, a Rákóczi Főiskola docense, valamint az intézmény két egykori diákja, Répási Eszter, a Pulzus Rádió munkatársa és Sz. Kárpáthy Kata író, újságíró, az Eötvös József Kárpát-medencei középiskolai szónokverseny 2018-as győztese – döntése értelmében a következő eredmény született. Első helyezett és közönségdíjas Béres József alkalmazott matematika szakos diák lett. Szónoklatát a Rákóczi Főiskolán március 14-én tartott ünnepség résztvevői is hallgatták. A második helyen az óvodapedagógia szakos Máté Eszter végzett, a harmadik helyet pedig Kalinics Dorina, turizmus és rekreáció szakos tanuló szerezte meg. Egyben ő kapta a konzulátus különdíját is, és Fülöp Andrea felkérésére beszédét újra elmondja Herencsák Viktória cimbalomművész ünnepi koncertje előtt, melyre Magyarország Ungvári Főkonzulátusa és Beregszászi Konzulátusa szervezésében szintén a főiskolán kerül sor.

A nyertesek oklevélben és ajándécsomagban részesültek.

Marton Erzsébet

Március idusa a nagycsaládosoknál

Kiállítás, szereplés, díjátadás

Elejét lásd az 1. oldalon

A pályázatra nem csupán kézzel készült alkotásokkal, de verssel, dallal is benevezhetnek, melyek felkerülnek a KMNE közösségi oldalára, és egy-egy produkció olykor bizony „felrobbantja” a fészbuokot.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idejé méltatására *Március idusán...* címmel hirdették meg az alkotói pályázatot, melyre 172 család 220 pályamunkát küldött be, melyek egy részéből a díjátadó ünnepségnek otthont adó Ortutay Elemér Görögkatolikus Központban rögtönzött kiállítást is szerveztek.

Marosi István intézményvezetőként és nagycsaládosként köszöntötte a megjelenteket, s abbéli örömeinek adott hangot, hogy a központ betölti küldetését: közösségi rendezvényeknek ad otthont, s ma a sok gyerek élettel tölti azt meg. A szabadságharcra emlékezve kifejtette: a márciusi ifjak, amikor eldöntötték, hogy szebbé teszik a világot, tettek is érte. Nekünk is jobba kell tenni a jövőt, s számunkra a jövőt a gyermekek jelentik, s az ő lelkesedésük ad erőt, fogalmazott Marosi István. Aki arra hívta fel a figyelmet, hogy nekünk a győzelemhez a Lélek kardját, az Isten ígését kell megragadnunk.

Tarpai József, a KMNE elnöke örömmel nyugtázta, hogy újabb közösségi teret laktak be a nagycsaládosok. Aki a forradalom eszméjéhez hűen azt szeretné, hogy anyanyelven, magyarul beszélhessenek, tanulhassanak gyermekeik is, hogy tempomainkban magyarul szóljon az ige. A pályázatra érkező munkákról szólva, illetve a kézműves fog-

lalkozásokat értékelve az elnök kiemelte: a munka beérett. Erről tanúskodnak az igencsak ötletes és színes alkotások.

Amíg vannak gyerekek, addig lesz jövője, magyar jövője Kárpátaljának, fogalmazott köszöntőjében Ferenc Viktória EP-képviselő, aki abbéli örömeinek adott hangot, hogy szülőföldjén ünneplve sok tehetséges fiatalal találkozott. Elismeréssel szökött az itt kiállított munkákról, melyek segítenek megőrizni a történelmi emlékeket, illetve a családi al-

kotásokban született sikerélmények fontosságára is felhívta a figyelmet. Az ünnep kapcsán azt is fontosnak tartotta kiemelni, hogy a márciusi ifjak bátorsága, hazaszeretete ma is meg kell jelenjen Kárpátalján, s az ezekben az alkotásokban kezdődik.

Gyebnár István, Magyarország Beregszászi Konzulátusának ügyvivője elismeréssel szökött a nagycsaládosok tevékenységéről, s köszönetet mondott a kitartásukért. Mester András, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség gazdasági-önkormányzati titkára a nagycsaládosok

aktivitását emelte ki, s gratulált a Rákóczi Szövetség adományozta Esterházy-díjhoz.

Gyermekeinknek el kell mondanunk a történeket, ahogy Mózes is felhívta erre népe figyelmét – „Megemlékezzél erről a nappalról, amelyen kijöttél Egyiptomból, a szolgaság házából...” De azt is mondjátok el, hogy az Úr szabadított meg – intett a szintén nagycsaládos Szemere Judit református lelkész. Aki így folytatta: nekünk is emlékezni kell a ’48-as történekre, el kell azokat mondani fiainknak, de azt is, hogyan cselekedett az Isten, hogyan tart meg a háborúban is bennünket, hogyan munkálkodik nemzetünk életében...

A köszöntéseket követően az egyesület ének-zene klubjának

tagjai Pivnyeva Nikolettá vezetésével ünnepi műsorral kedveskedtek a jelenlévőknek, majd sor került a várva várt díjátadásra. Mint a KMNE-nél megszokott, ezúttal is minden pályázó nyertes volt: egyharmaduk első, második harmaduk pedig harmadik helyezést ért el, 12 család – Magyarország Ungvári Főkonzulátusa és Beregszászi Konzulátusa, Ferenc Viktória valamint a KMNE jóvoltából – különdíjban részesült.

Kovács Erzsébet

Létrejött a Kárpátaljai Magyar Médiaegyesület

Szakmaiság, szorosabb együttműködés, kapcsolatépítés

Egy hosszú, tárgyalásokkal és egyeztetésekkel tarkított folyamat eredményeként végre létrejött a Kárpátaljai Magyar Médiaegyesület (KMME). Az alapító okiratban az áll, hogy „a kárpátaljai magyar médiaműhelyek – Kárpátalja, Kárpátalja.ma, Kárpáti Igaz Szó, Kárpátinfo, Kárpát.ua, Pulzus Fm, Rákóczi Médiacentrum és a TV21 Ungvár szerkesztőségei –, az informális és a kollegiális együttműködés tapasztalatait kamatoztatandó, úgy határoztak (...), hogy létrehozzák a kollektív és egyéni tagságon alapuló, a médiában ma és egykoron dolgozók szakmai egyesületét Kárpátaljai Magyar Médiaegyesület (KMME) néven, melyet Ukrajnában kívánnak bejegyeztetni civil szervezet formájában. A szervezet kapuja az alapítókön túl nyitva marad a további csatlakozók előtt is”.

Az alakuló ülés résztvevői hangsúlyozták, hogy igen nagy szükség van erre a szervezetre, mivel így válhat hatékonyabbá az együttműködés a Kárpát-medence különböző tájegységeiben már korábban megalakult és az anyaországban működő médiaműhelyekkel, intézményekkel így válhat a Kárpátalján dolgozó médiamunkatársak képzése még hatékonyabbá.

A KMME szakmai és érdek-

védelmi képviselőként kíván működni, amely a Kárpátalján tevékenykedő magyar anyanyelvű újságírókat, médiaszakembereket és a szerkesztőségek munkatársait fogja össze, ösztönzi és elősegíti a szerkesztőségek közötti érdemleges kapcsolat kialakítását és megerősítését. A szervezet közösségi, köz-

érdekű információs és tájékoztatási célokra is ellát. Emellett párbeszédre törekszik az ukrán, kárpátaljai ukrán nyelvű médiumokkal is, kiemelten a magyar-ukrán kapcsolatok javítása, fejlesztése céljából. A KMME a kollektív tagság mellett egyéni tagsági rendszert is bevezet. A KMME-hez véleménynyilvánítási és döntéshozatali joggal

utólag is csatlakozhatnak más, az együttműködésben érdekelt szerkesztőségek, szakmai szervezetek, melyek egyetértéssel és azonosulni tudnak az egyesület célkitűzéseivel és elfogadják annak státútumát.

Az alakuló ülésen Darcsi Karolina, a Kárpátalja hetilap megbízott főszerkesztőjének személyében megválasztották a szervezet elnökét, társelnöknek pedig Dunda Györgyöt, a Kárpáti Igaz Szó lapigazgatóját. A médiaegyesület elnökségébe minden szerkesztőség egy-egy tagot delegált.

A tervek szerint az elkövetkező hetekben zajlik a belépési nyi-

latkozatok kitöltése és a vezetőséghez való eljuttatása. Majd néhány hét múlva, amikor várhatóan megtörténik a szervezet hivatalos bejegyeztetése, az elnökség összeül és dönt a tagsági díj összegéről, a kárpátaljai magyar sajtó napjáról, illetve a Kárpátaljai Magyar Sajtóújról.

Kovács Elemér

Koncert nemzeti ünnepünk alkalmából

Herencsár Viktória cimbalomművész Beregszászon

Nemzeti ünnepünk előestéjén Magyarország Ungvári Főkonzulátusa, illetve Beregszászi Konzulátusa szervezésében Beregszászon, a Rákóczi Főiskolán ünnepi koncert keretében megemlékezésre került sor, amelyen fellépett Herencsár Viktória cimbalomművész, a Cimbalom Világszövetség alapítója és elnöke.

Megnyitó beszédében Gyebnár István, a beregszászi külképviselet ügyvivője köszönetet mondott a főiskola vezetőinek, hogy méltó helyet biztosítottak a rendezvénynek. „Idén a 177. évfordulóját ünnepeljük annak az eseménynek, amikor egy népből nemzet lett, és egy

kiállítás azóta semmit sem változott. Magyarország, a magyar társadalom mélyszélesen együtt érez és szolidáris a háborúban álló Ukrajna és azon belül a többnemzetiségű Kárpátalja népeivel, és történelme legnagyobb humanitárius segélyprogramjával támogatja az országot. Célunk, hogy a nehéz

ta: Periklész „...a boldogság titka a szabadság, a szabadság titka viszont a bátorság”. Mit ér a szabadság, ha mi magunk nem harcolunk érte? Kinek adatik meg a szabadság? Szabadokká akkor válunk, ha bátrak vagyunk? Aki kiáll a szabadságért, az nem fél? Vagy így is vállalja a küzdelmet? – tette fel a szónok sorra a kérdéseket. Az előadó megemlékezett a vidék népeinek szabadságküzdelmeiről, valamint a márciusi ifjakról, akik örök példaképpé váltak az utánuk következő nemzedékek számára.

Prof. Herencsár Viktória cimbalomművész ünnepi koncertje során a művésznő által feldolgozott magyar népzenei ihletésű kompozíciókban gyönyörködhetünk. Felszendült többek között Petőfi Sándor *Távolból* c. versének megzenésített változata, valamint olyan ismert népdalok, mint a „*Madárka, madárka...*”, „*Erdő szélén van egy malom*”, „*Hej, Dunáról fúj a szél*” vagy az „*Édesanyám mondta nékem*” című. Emellett válogatást hallhattunk korabeli, eredetileg is cimbalomra írt művekből. A művésznő átütő erejű cimbalomjátékát a koncert végén a közönség vastapssal jutalmazta.

Herencsár Viktória a sajtó jelen lévő képviselőinek elmondta, hogy nagy megtiszteltetés számára, hogy ilyen emlékeztető alkalomból ilyen nagyszámú igényes közönség előtt játszhatott. Beszámolt a kezdeményezésére 1991-ben létrejött Cimbalom Világszövetség eddigi tevékenységéről, céljairól, s arról, mit sikerült a több mint három évtized alatt elérni a cimbalomműzsika népszerűsítése terén, s ebben milyen szerepet játszottak a magyar előadók.

A művésznő a délelőtti folyamán *Cimbalommal a világ körül* címmel tartott bemutatóval egybekötött előadást a Rákóczi Főiskolán.

Kovács Elemér

társadalom nemzeti közösségé vált. Ilyenkor emlékezni kell arra is, hogy ennek a vidéknek a népe soha nem vonta ki magát a szabadságharcokból, Bocskai, Thököly és Rákóczi katonáinak derék hadát mindig ez a táj adta. Nem lehetett ez máshogy 1848-49-ben sem. Az önkölködei ott voltak Munkács mellett Podheringnél és győztek. Ott voltak Kápolnánál, Buda alatt és számos más csatában. A szabadságvágy, a bátorság eszméje, az ezen eszmék melletti határozott

körülmények ellenére a kárpátaljai magyar közösség hosszú távon minél nagyobb számban megmaradjon, anyanyelvükön való oktatáshoz, nyelvhasználatukhoz fűződő jogaik mind szélesebben érvényesüljenek” – mondta a diplomata.

Ezt követően Kalinics Dorina, a Rákóczi Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének másodéves hallgatója előadásában a jelenlévők meghallgathatták azt a beszédet, mellyel harmadik helyezést ért el a IX. Kárpátaljai Magyar Szónokversenyen. A beszéd központi gondolata

Hangverseny Beregszászon

Ünnepi ZeneVarázslat

„Minden zene célja (...), hogy Isten dicsőségét zengje, és ki-kapcsolódást nyújtson a lélek számára”, „Nem lehet egészen boldog ember, akinek nem öröm a zene. Erre az öröme azonban tanítani kell az emberiséget, mert magától nem jut el odáig – hangzott a Bach- és Kodály-idézet a hetedik alkalommal megszervezett ZeneVarázslat hangversenyen, melyre nemzeti ünnepünk előestéjén került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében.

A zene segít elnyomni a körülöttünk lévő világ zaját, örömmel tölti el a szíveket, kezdte üdvözlő beszédét Váradai Natália, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatója. Aki megköszönte Várnagy Andreának, Magyarország Erdemes Művésze, Liszt Ferenc- és Budapest Márka-díjas zongoraművészeknek, hogy az általa kezdeményezett ZeneVarázslat mozgalmat, a zene csodáját Kárpátaljára is elhozta, s hogy imáron hetedik éve töretlen lendülettel és nagy szeretettel vezeti a kurzusokat. Mint megtudtuk, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával idén januártól július végéig 120 órában valósul meg a program, ami egy klasszikus zenei tábortól és három hangversenytől is bővül.

„Mi, akik nap mint nap szembeesülünk a nyelvi akadályokkal, anyanyelvünk használatának korlátozásával, örömmel hallgatjuk most itt azt a nyelvet – a zene nyelvet –, mely egyetemes, hidakat épít nemzetek és kultúrák, generációk

gozzon és megmaradjon”.

Az ünnepi koncertet megtisztelte jelenlétével Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára is. Aki elmondta: „Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy hozzám tartozik az államigazgatás legcsodálatosabb területe: a tehetséggondozás. A Nemzeti Tehetség Programunk 17 éve működik, és évről évre kiemelten támogatja a zene területén tehetséges fiatalokat is. Ahogyan a zene, úgy ez a program is határtalan, és nemcsak nevében, hanem a valóságban is nemzeti. Nekünk, magyaroknak a legnagyobb kincsünk a kiapadhatatlan tehetségünk és leleményességünk. A Kárpát-medence – szoktuk mondani – a tehetségek földje, és nem engedhetjük meg magunknak, hogy akár egyetlenegy fiatal tehetségünk is elveszzen”, hangsúlyozta a helyettes államtitkár asszony.

A Rákóczi Főiskola elnöke köszönetet mondott Várnagy Andreának, aki a mi gyerekeinket is a komolyzenei színpadra varázsolta, hogy sokakat elindított ezen a pályán. Orosz Ildikó abbéli reményének adott hangot, hogy tehetséges fiataljaink sikereket fognak elérni, s, tehetségükkel hozzájárulnak az egyetemes és a magyar kultúra értékeihez”. Az elnök asszony köszönetet mondott a magyar kormányának, hogy hozzájárul a tehetségek fejlesztéséhez, a maihoz hasonló rendezvények megszervezéséhez, hisz ezek segítenek a nehéz körülmények között is megőrizni lelki egészségünket.

„Ha vannak álmaid, ne mondj

között, összeköti a múltat és a jelenet, érzelmeket szabadít fel bennünk. Nem hiába kapta ez a név a ZeneVarázslat nevet, hiszen ez maga a varázslat” – fogalmazott köszöntőjében Ferenc Viktória EP-képviselő (Fidesz-KDNP). Aki abbéli örömeinek adott hangot, hogy bár „a kárpátaljai lakosság nagyon nehéz időket él meg a háborús körülmények között, de a közönség igyekszik úgy élni mindennapjait, hogy az itt élő, helyben maradt gyerekek és fiatalok ebből minél kevesebbet érezkeljenek(...). Ebben óriási szerepe van a magyar kormányának és nemzet-társainknak, akik nem közömbösek a kárpátaljai közösség ügye iránt, mondta. „Az anyaország számos módon támogat és karol fel minket, de a legfontosabb, hogy különböző tehetséggondozó programokon keresztül gondol a gyerekekre is”. Ferenc Viktória köszönetet mondott azoknak a pedagógusoknak, zenepedagógusoknak, a kárpátaljai magyar intézmények vezetőinek és munkatársainak is, akik „kitartanak szülőföldjük mellett, és idejüket, energiájukat nem kímélve gondoskodnak a gyermekekről és a fiatalokról, mindent megtesznek, hogy a kárpátaljai magyar kultúra a nehézségek ellenére is virá-

le róla! – hallottuk itt ma a köszöntőkben. Én ennek jelentőségét Kárpátalján megtapasztaltam. Itt egy ötletre, egy kipattanó szikrára nem azt mondják, mint a legtöbb ember, hogy nem fog menni, és mik az akadályok, hanem itt megmutatják, hogyan lehet összefogni, a megoldásokat keresik, és a közös akaratnak beteljesítő ereje van” – fogalmazott köszöntőjében Várnagy Andrea. „Itt a zenével varázsolunk, a művészettel pedig lebontottuk az országhatárokat”, mondta a művésznő. Aki annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az álom, amit a „Genius” Alapítvány vezetőjével, Váradai Natáliával megálmodtak – s amihez a főiskola biztosította a védőhálókat –, az beteljesült, és „a hangjegyekkel, az egymásra válaszoló dallamokkal még inkább összefonunk az eltéphetetlen szálakat, ami minket összeköt”.

A továbbiakban Várnagy Andrea felolvasa Vitályos Eszter kormányzati kommunikációért felelős államtitkár, a programsorozat fővédnökének az alkalom részvevőire intézett levelét, majd egy igencsak lélekemelő hangverseny vette kezdetét, melyen 25 fiatal tehetség lépett színpadra.

Kovács Erzsébet

Liszt-díjas lett Pál Eszter, Jászai Mari-díjas Ivaskovics Viktor

„A legjobbjaik közül valók”

Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter, Varga-Bajusz Veronika és Závogyán Magdolna államtitkárok csütörtökön állami elismeréseket adtak át március 15. alkalmából a Pesti Vigadóban. A kitün-

tettek között van két kárpátaljai is. Kiemelkedő zenei elő-

adó-művészeti tevékenysége elismeréseként Liszt Ferenc-díjban részesült Pál Eszter, a Magyar Állami Népi Együttes énekes szólistája, kiemelkedő színvonalú, színészi, rendezői, dramaturgiai és színház-tudományi, színház-életi tevékenysége elismeréseként pedig Jászai Mari-díjat kapott Ivaskovics Viktor színvonalú művész.

„Azok, akik ma a nemzet elismeréseit, kitüntetéseit és díjait veszik át, a legjobbjaik közül valók” – hangsúlyozta a díjátadáson Hankó Balázs. Aki kiemelte: a díjazottak tudományos, kulturális, művészeti és közéleti tevékenységükkel tesznek hozzá és fognak hozzáhozni ahhoz, hogy úgy érezzük: „a legjobb dolog a világon magyarnak lenni”. Azoknak, akik a szellem emberei, akik tani-

zánkért és a magyarokért” – tette hozzá. A magyar nemzet, a Kárpát-medence és a világ minden magyar embere nevében köszönöm, amit tesznek és tettek. Hálaság vagyunk érte” – fogalmazott Hankó Balázs.

Gratulálunk földijeinknek a szakmai elismerésekhez!

kme

A tuberkulózist még ma sem sikerült legyőzni!

Ukrajnában minden évben február 24-től március 24-ig tart a tuberkulózis elleni harc hónapja, amely során széles körben is igyeksenek felhívni a figyelmet erre a közel másfél évszázada ismert betegségre, amelyet az orvostudomány már többször is legyőzöttnek hitt, de még napjainkban is tömegével szedi az áldozatait.

A gümőkór vagy tuberkulózis (tbc) olyan fertőző betegség, amelyet a Mycobacterium tuberculosis baktérium okoz, és amely leggyakrabban a tüdőt károsítja, de megtámadhatja a központi idegrendszert, illetve a nyirokrendszert és a vérkeringést is (de érintettek lehetnek a húgyutak, a csontok, az ízületek, és még a bőr felülete is).

Történelem

1882. március 24-én jelentette be Robert Koch német orvos, mikrobiológus, hogy azonosította a tuberkulózis betegségét okozó baktériumot. A felfedezésért később orvostudományi Nobel-díjat is kapott. 1982 óta (a felfedezés száz éves évfordulójára) a WHO (Egészségügyi Világszervezet) március 24-ét a tbc elleni harc világnapjának nyilvánította. A betegség évente 1,5 millió ember halálát okozza – elsősorban a fejlődő országokban –, de más-

számban fordul elő a hajléktalannoknál, tartósan hideg levegőn tartózkodó, nem megfelelően öltözködő egyéneknél, az alkohol, dohányzás, drogfogyasztás mellett a stressz is a rizikófaktorok közé sorolható. Szomorú aktualitása is van a betegségnek, hiszen a negyedik éve tartó háborúban a nyirkos lövészárkokban huzamosabb ideig tartózkodó katonák között is igen gyakori a tbc előfordulása.

De ugyancsak gyakrabban jelentkezhetnek a betegség tünetei az immunrendszer legyengülésénél (AIDS, daganatos betegek, súlyos veseelégtelenségben szenvedőknél).

Diagnosztika

A régi, jól bevált tüdőszűrés még ma is a legfontosabb kivizsgálási módszernek számít, de egyre nagyobb jelentősége van az úgynevezett köpetvizsgálatnak (GeneXpert). Ez egy nagy pontosságú módszer, és kimutatja a koch-féle bacilusokban a genetikai kódot, amely alapján beazonosítható a betegség.

Fontos még, hogy a beteggel érintkezőket is alaposan vizsgáljuk ki (családtagok, közvetlen hozzátartozók, egy háztartásban élők)!

Kezelés

A gyógyszeres kezelés általá-

ban antibiotikumokkal és kemo-terápiás szerekkel történik hosszú hónapok során. Sajnos, egyre több az úgynevezett multi rezisztens betegek száma, akiknél a hagyományos gyógyszerek már nem érik el a megfelelő hatást, így számukra szélesebb spektrumú szerek alkalmazása szükséges, amelyek gyakran komolyabb mellékhatásokat is kiválthatnak.

ban antibiotikumokkal és kemo-terápiás szerekkel történik hosszú hónapok során. Sajnos, egyre több az úgynevezett multi rezisztens betegek száma, akiknél a hagyományos gyógyszerek már nem érik el a megfelelő hatást, így számukra szélesebb spektrumú szerek alkalmazása szükséges, amelyek gyakran komolyabb mellékhatásokat is kiválthatnak.

A betegség előfordulása

Amíg 2024 során 45 új beteg diagnosztizáltak a Beregszászi járásban, addig 2025 év első két hónapjában már 17-en betegedtek meg tbc-ben. 2024 végén összesen 78 tbc-s beteg volt nyilvántartva. Megyei adatokkal nem rendelkezünk, de kárpátaljai viszonylatban is nagyjából hasonlóan enyhe növekedési tendencia tapasztalható.

Összefoglalás

Ha valamire, de a tuberkulózis kialakulására különösen érvényes a megállapítás: a betegséget könnyebb megelőzni, mint gyógyítani!

Ha a fent említett tüneteket észleljük, forduljunk a családorvoshoz, aki elvégzi a legszükségesebb vizsgálatokat: anamnézis felvétele, egyszerű fonendoszkópos vizsgálat, tüdőszűrés, köpetvizsgálat, általános vércép. Az időben feltárt betegség nagyon jó eséllyel gyógyítható!

Sajtó alá rendezte: Jakab Lajos, badalói családorvos és Ludmilla Benyovszka, a Beregszászi Járási Tüdőgondozó szakorvosa

Egyházi, civil és karitatív szervezetek vezetőivel találkozott Ferenc Viktória Beregszászon

A háború okozta mentális egészségügyi helyzet Kárpátalján

Ferenc Viktória, a Fidesz európai parlamenti képviselője kárpátaljaiaként szívén viseli szülőföldje magyarságának helyzetét, s azt az EP-ben is igyekszik képviselni. Ezúttal kerekasztal-beszélgetésre invitálta a történelmi egyházak, civil és karitatív szervezetek képviselőit, hogy általuk tájékozódjon a kárpátaljai magyarok háború okozta mentális egészségügyi helyzetéről, illetve hogy együtt keressenek megoldásokat. A találkozónak a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont.

A megjelenteket Csernicsek István, az intézmény rektora üdvözölte, aki a beszélgetést is moderálta, s az „ép testben – ép lélek” összefüggésére, az ép lélek, azaz a mentális egészség fontosságára hívta fel a figyelmet.

Az elhúzódozó háború mindannyiunk életére hatással van – kezdte gondolatébresztő beszédét Ferenc Viktória. – Azok, akik itthon maradtak Kárpátalján, példát mutatnak kitartásból, áldozatvállalásból. Am „rendkívüli terheket cipelnek: az aggodást, hogy biztonságban tudják magukat és szeretteiket, amikor megszólal a légiriadó, vagy éppen toboroznak a közelben; a létbizonytalanságot, az áramszüneteket, a lezárt határokat; s közelről látnak elfogyini embereket, nemcsak a csatáron, de otthon is. És azok is nehézségekkel néznek szembe, akik elmentek: a szeretett családtagok, a közösségek hiányával, a honvágygyal; az elszigeteltség, az otthontalanság érzésével egy idegen országban, még ha ott az anyanyelvét is beszélik. Végtelen szomorúság van a szívükben, amikor nem utazhatnak haza szeretettük temetésére. Online beszélgetések léptek az ölelés helyébe...” Bár távol vagyunk a frontvonalától, a háború megannyi sebet ejt a szívünkben, éppen ezért fontos, hogy foglalkozzunk a lelki egészséggel is, mert a feldolgozatlan stressz, a szenvedés, az elmagányosodás súlyos következményekkel járhat egyéni és társadalmi szinten is. A képviselő asszony elmondta, hogy most az Európai Parlament közegészségügyi szakbizottságában lehetősége van ezzel a kérdéssel foglalkozni, s ehhez kéri ezúttal a jelenlévők segítségét, hogy osszák meg tapasztalataikat, véleményüket és hogy milyen megoldásokat látnak, illetve milyen lépésekre, fejlesztésekre lenne szükség az itteni szervezetek e téren folyó munkájának javítása érdekében.

Magyarország, a magyar társadalom mélyszélesen együtt érez és szolidáris a háborúban álló Ukrajnába és azon belül a többnemzetiségű Kárpátalja népeivel, és történelme legnagyobb humanitárius segélyprogramjával támogatja Ukrainát – mondta Gyebnár István, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja. „Célunk, hogy a nehéz körülmények ellenére a kárpátaljai magyar közösség hosszú távon minél nagyobb számban megmaradjon, anyanyelvükön való oktatáshoz, nyelvhasználatukhoz fűződő jogaik minél szélesebb körben érvényesüljenek...” A diplomata kiemelte: „a magyar kormány, Magyarország mindig a kárpátaljai magyar nemzeti közösség mögött és mellett fog állni. „Ugyanakkor mindannyian tudjuk, hogy erre a tragikus humanitárius helyzetre a valódi megoldást a háború vége jelentené”, mondta.

Popovicsné Palojtay Márta, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye pasztorális ügyek püspöki titkára többek között a család-

dok szétszakítottóságának nehézségeiről, az itthon maradt nők sokszor erőn feletti vállalásairól, a külföldön tartózkodók gyökértelemné válásának problémájáról szolt. Kiemelte: nekünk „a remény tereit” kell létrehozunk. S ehhez nagyon fontos, hogy mi magunk jól legyünk magunkkal, a másik emberrel és elsősorban Istennel. Pogány István esperes-plébános azokról a csoportokról beszélt, melyeket a római katolikus egyház működtet az emberek segítésére.

Az itthon maradtoknak örízniük kell a teret, hogy legyen hová hazajönniük azoknak, akik most külföldön tartózkodnak, hangsúlyozta Zán Fábrián Sándor református püspök. Aki arra is felhívta a figyelmet, hogy fel kell készülni a békére is. Szakembereket kell képezni, akik segítenek majd feldolgozni a traumákat, a veszteségeket. Akik nem jöhetnek haza sze-

retteik temetésére, azoknak a gyászfeldolgozásban kell segíteni. Különösen fontos már most is a házasság, a házassággondozás. Beszélni kell a gyermekvállalás fontosságáról, mert a gyerek ad reményt, s ez az istenhittől is tanúskodik, mondta.

Az, hogy a házastársak külön országban élnek, csak ritkán tudnak találkozni, sokszor váláshoz vezet. És igencsak súlyos teher elvált szülők gyermekének lenni, ezért fontos, hogy velük hangsúlyozottan foglalkozzunk, vetette fel Ábrány Krisztián görögkatolikus pap, mentálhigiénés szakember. Az egyházaknak segíteniük kell a külföldön tartózkodóknak abban, hogy megfelelő közösségre találjanak ott, ahol most élnek. Itthon pedig meg kell találni a módját a szabad mozgásukban korlátozottakkal való törődésre, mert körükben egyre több a beteg. És fontos a segítők segítése is, mondta. Ezt egyébként többen is megfogalmazták.

A háborúnak nem csupán fizikai áldozatai vannak, de sok a mentálisan sérült ember is, akikkel nem igazán foglalkozott ezidáig az egészségügy, de nincsenek is klinikai szakpszichológusok, hívta fel a figyelmet Biró Erzsébet, a Kárpátaljai Megyei Gyermekkorház korábbi igazgatója, aki online csatlakozott a tanácskozáshoz. Nehezményezte, hogy februártól a gyermekkorházakban kötelezően létre kell hozni pszichiátriai osztályt, ám ahhoz nincsenek meg a feltételek, a legnagyobb problémát a szakemberhiány okozza.

Fehér Ferenc, a „Szent Márton Karitászi” Kárpátaljai Megyei Jótékonyági Alapítvány vezetője a rehabilitációs központok, illetve az ingyenkonyhák működtetésének fontosságára hívta fel a figyelmet. A rehabilitációs intézményrendszer kiépítését szorgalmazta Gerevich János, az Ökumenikus Segélyszervezet kárpátaljai kirendeltségének vezetője, aki beszámolt arról a miniprogramról, melyet ők szerveztek háborús veteránok számára, illetve azokról a projektekről is szolt, melyekkel az egyedülálló, illetve a menekült gyermek anyukákat segítik. Makuk János, a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat elnöke az általuk működtetett gyermekfejlesztő központ kapcsán arról számolt be, hogy a háború kitörése óta megsokszorozódott a fejlesztésre szoruló gyermekek száma, s a normál gyermekintézményekben is fel kell készülni arra, hogy megfelelően tudjanak foglalkozni a lelki sérült gyermekekkel.

Berghauer-Olasz Emőke, a Rákóczi Főiskola Pszichológiai Szakosztályának vezetője arról szá-

molt be, hogy a kárpátaljai magyarok szorongókká váltak, elsősorban a veszteségélmény vagy a családtag elvesztésétől való félelem miatt. Kutatások igazolják a serdülőkörében a különböző mentális problémák meglétét, illetve, hogy a helyzet ma már túlmutat a mentálhigiénéián. Mint elmondta, a problémát felismerve a Rákóczi Főiskolán szeptembertől magyar nyelvű pszichológusképzést indítanak.

Fel kell ismernünk, hogy nemcsak a közvetlen harci cselekményekben résztvevőknek van és lesz szüksége mentális segítségre, hanem bizony azoknak is, akik a frontvonalától távolabb, itt Kárpátalján élnek, hisz a háború itt is érezteti hatását, mondta Zárszavában Orosz Ildikó, a főiskola elnöke. Aki a KMPSZ elnökeként arról is szolt, hogy a nyári pedagógusakadémia keretében a tanárokat is igyekeznek majd felkészíteni a kialakult helyzet helyes kezelésére. A jelenlévőket is arra biztatta, hogy dolgozzanak ki megfelelő programokat, melyekkel segíthetik a polgári lakosságot. „Önökön múlik a kárpátaljai magyarság jövője” – zárta gondolatait az elnök asszony.

Zárszavában a felelősségvállalás fontosságára hívta fel a figyelmet Ferenc Viktória, aki köszönetet mondott a résztvevőknek, hogy megosztották gondolataikat, tapasztalataikat, s ígéretet tett, hogy képviselni fogja ezeket a kérdéseket az EP-ben is.

Kovács Erzsébet

Tetőfedést, csatornázást vállalok anyaggal vagy anélkül, valamint metálcserép, kerítéslemez, stablon lemezek méretre vágva (drágább és olcsóbb anyagból).
Mob.: 066-0820366.

Beregszászban jó állapotban lévő női bicikli eladó. Ára 2500 hr. Mob.: 066-3967011.

Beregszászban jó állapotban lévő 3 fiókos fagyasztosek-reny eladó. Mob.: 066-3967011.

Eladó egy elektromos Kárpáti süttö. Mob.: 095-3260426.

Új vetőgép eladó. Mob.: 095-3260426.

Munkácson, Várpalánkán eladó egy családi ház, pince, udvar, gyümölcsöskert. Mob.: 099-3515519, 095-3260426.

Eladó egy nagy női bicikli, valamint egy összecsatolható kis bicikli. Mob.: 066-5606813.

Eladó 2 darab vadonatúj ajtó 60x200 cm. Mob.: 095-3260426.

Beregszászban eladó teljesen új gyári csomagolásban lengyel gyártmányú négykeresekes elektromos rokkantkocsi. Ugyanitt jó állapotban használt villanyblóder eladó és egy alig használt „Royals Berg” márkájú porszívó.
Mob.: 099-6397796.

„Szól a Fülemüle!” – XI. Kárpátaljai népzenei és néptánc tehetségkutató

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány XI. alkalommal hirdeti meg a „Szól a Fülemüle!” – Kárpátaljai népzenei és néptánc tehetségkutatót. A program szakmai partnere a Hagyományok Háza Hálózat kárpátaljai kirendeltsége. A rendezvény védnöke a Pál család.

A tehetségkutató célja, hogy a felnövekvő gyermekek minél szélesebb körben ismerjék meg a magyar népzene és néptánc csodálatos világát.

Nevezni az autentikus magyar népzene és néptánc bármely tájegységéhez kötődő produkcióval lehet.

A jelentkezés feltételei:

A tehetségkutatóra a 7 és 17 év közötti kárpátaljai tanintézményekben tanuló, hagyományápoló hangszeres szólólisták, hangszeregyüttesek, szólótáncosok/táncospárok és néptáncgyűttek jelentkezését várjuk **2025. április 4., 12:00 óráig**. A jelentkezéssel egyidőben küldjék meg a hanganyagot abban az esetben is, ha nem igénylik központi zenekar kíséretét!

A hangszeregyüttesek, néptáncgyűttek kategóriában két korcsoportban lehet jelentkezni:

- I. korcsoport: **7-11 éves korosztály**
- II. korcsoport: **12-17 éves korosztály**

A hangszeres szólólisták, szólótáncosok/táncospárok kategóriában három korcsoportban lehet jelentkezni:

- I. korcsoport: **7-10 éves korosztály**
- II. korcsoport: **11-14 éves korosztály**
- III. korcsoport: **15-17 éves korosztály**

Egy tanuló több kategóriában is nevezhet!

Több műsorral való indulás esetén külön-külön regisztráció szükséges!

Kérjük, hogy olyan produkcióval jelentkezzenek, amellyel korábban még nem versenyeztek a „Szól a Fülemüle!” tehetségkutatóban.

Fontos, hogy vegyék figyelembe a versenyszabályzatban meghatározott időtartamot és létszámot!

A versenyzők életkora nem haladhatja meg a versenyszabályzatban megengedett korhatárt!

A „Szól a Fülemüle!” – XI. kárpátaljai népzenei és néptánc tehetségkutató értékelési szempontjai a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány honlapján elérhető.

A teljes versenyszabályzat ide kattintva elérhető:
<https://genius-ja.uz.ua/versenyszabalyzat-xi-szol-a-fulemule-karpataljai-nepzenei-es-neptanc-tehetsegkutato.html>

Jelentkezni kizárólag elektronikus úton lehet!

Népzene kategória regisztrációs űrlapja (hangszeres szólólisták, hangszeregyüttesek):

<https://forms.gle/jKFGN422wcjvmKcZ7>

Néptánc kategória regisztrációs űrlapja (szólótáncosok/táncospárok és néptáncgyűttek):

<https://forms.gle/ntXgdZhnZn6V8y6>

A tehetségkutató megvalósításának időpontja hangszeres szólólisták, hangszeregyüttesek esetében 2025. április 26., szólótáncosok/táncospárok és néptáncgyűttek esetében: 2025. május 3.

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Cím: 90202 Beregszász, Kossuth tér 6.

A program a Magyar Kormány, Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósul meg.

Részletes információt a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány munkatársaitól a genius.ktst@kmf.org.ua e-mail címen kaphatnak munkanapokon 08:00-16:00 óra között.

„GENIUS” Jótékonyági Alapítvány

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

A Kulturális és Innovációs Minisztérium megbízásából a Tempus Közalapítvány pályázatot hirdet fiatal, határon túli, magyar oktatói ösztöndíj támogatás céljából a 2024/2025-ös tanévben a szülőföldi felsőoktatási intézmények valamelyikében oktatói tevékenységet folytató román, szerb, szlovák vagy ukrán állampolgárságú, magyar nemzetiségű személyek számára.

A pályázaton elnyerhető ösztöndíj nem visszatérítendő határon túli költségvetési támogatás.

Saját forrás (önrész) bemutatása nem kötelező.

Az ösztöndíj a 2024/2025-ös tanév 10 hónapjára szól. A támogatás havi összege személyenként 75.000 Ft, azaz hetvenötezer forint (összesen 750.000 Ft/tanév, azaz hétésszázötvenezer forint a tanév egészére).

Pályázhat minden olyan, 2024. szeptember 1. napjáig

- 35. életévét be nem töltött ukrán állampolgárságú, magyar nemzetiségű személy, aki a 2024/2025. tanévben valamely Ukrajna Kárpátalja Közigazgatási Területen („Zakarpatszka oblaszty”) működő, Ukrajnában III-IV. szintű akkreditált státuszú felsőoktatási intézményben főállású oktatóként (munkaviszonyban vagy megbízási szerződéssel) dolgozik és igazoltan:

- órarend szerinti oktatói tevékenységet folytat magyar nyelven is, és/vagy

- órarenden kívüli rendszeres oktatói tevékenységet (konzultációt, tutoriális vagy szaknyelvi képzést) végez magyar nyelven olyan képzésben (szakon), ahol a tanévben órarend szerint nincs magyar nyelvű oktatás; és nem esik a pályázásból kizáró feltételek hatálya alá.

Nem pályázhatnak:

- a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá nem tartozó személyek;
- a szülőföldjükön (azaz Romániában, Szerbiában, Szlovákiában vagy Ukrajnában) állandó lakcímmel nem rendelkező személyek;

- akik a pályázat benyújtásakor még nem vettek részt a doktori (PhD/DLA vagy azzal egyenértékű) képzésben (azaz beiratkozott doktorandusz hallgatóként még meg sem kezdték a doktori képzést);

- akik csak a magyarországi felsőoktatási intézmények határon túli kihelyezett képzésében folytatnak a fenti feltételeknek megfelelő oktatási tevékenységet;

- a Magyarországon államilag támogatott doktori képzésben résztvevő személyek;

Ösztöndíj keretszám: ukrán állampolgárságú fiatal oktatók részére legfeljebb 22 ösztöndíj.

A pályázat benyújtásának módja és határideje:

Pályázni a TKA honlapján, a <https://palyazat.tpf.hu/> oldalon lehet a pályázatnak és a kategóriának megfelelő elektronikus pályázati adatlapon.

A pályázat sikeres benyújtása érdekében a pályázati adatlapon elektronikus benyújtásának és a Nyilatkozat postára adásának (postai bélyegző dátuma) vagy személyes beadásának határideje:

2025. március 24. 17:00:00 óra (közép-európai idő /CET/ szerint)

A teljes pályázati kiírás megtalálható a <https://tka.hu/palyazatok/16055/palyazati-dokumentumok> vagy a genius-ja.uz.ua honlapokon.

Загублений атестат про неповну загальну середню освіту АК № 51605436 виданий 29.05.2020 року Берегівською загальноосвітньою школою I-II ст. № 6 імені Ганни Горват на ім'я **Товт Гергев Тіборович**, вважати недійсним.

KRIMI

Késeléssel végződött a nőnap Alsóbisztrán

Március 8-án a huszti járási Alsóbisztrán (Nizsnyij Bisztrij) egy részeg 30 éves nő hába szúrta 48 éves anyját.

A huszti járási rendőrkapitányság nyomozó- és operatív csoportjának munkatársai a helyszínen folytatták le az elsődleges nyomozást, és megál-

lapították, hogy az áldozat összeesett 30 éves lányával. Utóbbi ittas állapotban kést ragadott és hába szúrta édesanyját.

A rendőrök a gyanúsítottat őrizetbe vették. A nőt súlyos testi sértéssel vádolják. Az ügyben szakértői vizsgálatokat rendeltek el.

A szomszédok menekítették ki az égő házból

Kigyulladt egy családi ház az Ungvári járásban fekvő Korláthelmeccen március 10-én.

A tüzesetet a szomszédok jelentették a katasztrófa-elhárítási szolgálat irányába. Még a segítség megérkezése előtt a 64 éves tulajdonost ép-

a szerednyei tűzoltóság 12 fővel vett részt. A 18 négyzetméteres területen pusztító lángokat sikerült fél óra leforgása alatt eloltani, megakadályozva azt, hogy a közelben található épületek is lángba boruljanak.

A tűz keletkezésének okát szakértők vizsgálják, tájékoztatott a Rendkívüli Helyzetek Állami Szolgálat.

Illegálisan gyártottak háztartási vegyszereket megnyünkben

Kárpátalján a hatóságok megszüntették egy illegális műhely működését, ahol hamisított termékeket gyártottak.

A bűnözők ipari mennyiségben töltötték meg háztartási vegyszerekkel a palackokat, majd kedvelt márkák termékeként forgalmazták őket Ukrajna piacain. Így hamis áruk kerültek a fogyasztókhoz, amelyek nem estek át semmiféle biztonsági ellenőrzésen. Mivel a hamisított tisztítószerek összetétele ismeretlen, azok akár egészségkárosító hatással is bírhatnak. A szervezők emellett az adófizetést is elkerülték, jelentős gazdasági kárt okozva az államnak.

A rendőrség házkutatást végzett, amelynek eredményeként csaknem 25 tonna folyadékot, be-

rendezéseket, mintegy 12 tonna készterméket és 800 liter koncentrátumot foglaltak le. Ezen kívül a rendőrség lefoglalta a hamis termékek csomagolásához használt nyomtatott anyagokat és tárolóedényeket. Továbbá két járművet is megállítottak, amelyeket a bűnözők használtak: az egyik teljesen tele volt üres tárolópalackokkal, a másik pedig már a kész termékek szállította ki a műhelyből a piacra, számol be a ko.net.ua.

A nyomozás folyamatban van.

A rabló a földre lökte az idős nőt Ungváron

Bűncselekményről kaptak értesítést a rendőrség munkatársai, amit a megveszék helyen követtek el.

Az esetet egy 68 éves asszony jelentette, aki arról számolt be, hogy az utcán kirabolták. A nyomozónak a helyszínen elmondta, hogy egy ismeretlen férfi lépett hozzá, a földre lökte, kitépte kezéből a táskáját, majd elmenekült a helyszínről. A gonosztevő magával vitte a sértett mobilját, a lakáskulcsait, valamint 9 ezer euróját is.

mel kíséri a 38 éves ungvári férfi menekülési út-vonalát, akit őrizetbe vettek. Elfogásakor lefoglalásra kerültek az elrablott tárgyak, amik bizonyítékként felhasználhatók lesznek a bírósági tárgyaláson. A tolvaj nem volt ismeretlen a hatóság előtt, mivel kábítószeres ügyletekért már korábban is meggyűlt a baja a törvénnyel. A férfi előzetes letartóztatásban marad a nyomozás lezártaig.

A hadiállapot ideje alatt elkövetett lopás büntetért akár 10 évig tartó szabadságvesztésre is ítéheti a bíróság, tájékoztatott a megyei rendőrség sajtóosztálya.

Elhagyatott épület gyulladt ki Kincsesen

Lakossági bejelentés érkezett a 101-es segélyhívó vonalára csütörtökre virradó éjszaka arról, hogy kigyulladt egy épület a megyeszékhelyhez közeli Kincsesen.

négyzetméteres területen pusztító tüzet. A lángok fel-emésztették a tetőzetet, kárt okoztak a nyílászárókban is, azonban az alsó szint helyiségeiben nem keletkezett jelentős anyagi kár.

Az ungvári tűzoltók megérkezésekor már az egész tetőzet lángokban állt. Két óra leforgása alatt sikerült megszüntetni a 80

Szakértők vizsgálják, hogy nem történt-e szándékos gyújtogatás, tájékoztatott a Rendkívüli Helyzetek Állami Szolgálat.

Köszöntjük Gábor, Karina nevű olvasóinkat!

Hétfő Március 24.

RTL 15:27 Időjárás-jelentés 15:30 Önök kérték! 16:00 Ridikül 05:20 S.W.A.T.: Különleges egység Am. akciófilm-sor. 06:00 Reggeli 09:25 Monk - A flúgos nyomozó Amerikai krimivígjáték-sor. 10:35 Teleshop 11:10 Pasik! Magyar vígjátéksor. 11:50 Pokoli rokonok Magyar telenovella 13:00 RTL Híradó 13:30 Barátok közt Magyar film-sor. 14:35 Barátok közt Magyar film-sor. 15:45 Dr. House Amerikai film-sor. 16:50 Drága örökösök Magyar film-sor. 18:00 RTL Híradó - Esti kiadás 18:55 Fókusz 19:50 Pokoli rokonok Magyar telenovella 21:00 5 Arany Gyűrű 22:10 RTL Híradó - Késő esti kiadás 22:45 XXI. század - a legendák velünk élnek 23:20 Gyilkos lelkek Amerikai krimisor. 00:35 CSI: New York-i helyszínelők Amerikai-kanadai krimisor. 05:10 Családi titkok 06:05 Tüsarok 06:15 Mokka 08:45 Mokka-cinó 09:40 Teleshop 11:20 Csapdába csalva 12:00 Tények délben 12:30 Walker, a texasi kopó Amerikai krimi sor. 13:30 Walker, a texasi kopó Amerikai krimi sor. 14:35 Éltető szerelem Mexikói dráma sor. 15:40 Féktelen szív Török romantikus sor. 16:45 Az aranyifjú Török telenovella sor. 18:00 Tények 18:45 Tények Plusz 20:00 Farm VIP 21:40 Password - Ajelszó 23:20 Hazatalálsz Magyar sorozat 00:25 Tények extra 01:00 911-Texas Amerikai akció sor. 05:15 Család-barát 05:55 Himnusz 05:59 Mindennapi 06:00 Híradó 06:30 Nemzeti Sporthíradó 06:35 Időjárás-jelentés 06:40 Pollenjelentés 06:45 Vers mindenkinek 06:50 Közélet - Roma magazin 07:15 Domovina 07:40 Magyar világ 08:05 Önök kérték! 08:40 Bor, mámor, szerelem 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Egy csodálatos asszony 11:05 Család-barát 11:55 Álmodó álmodói 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Női kosárlabda Magyar Kupa 12:30 Vívó magazin 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:30 K&H férfi kézilabda liga 15:00 UEFA Labdarúgó Nemzetek Ligája 17:00 Nemzeti Sporthíradó 17:10 Futball magazin 17:45 Kézilabda-magazin 18:45 Góóó! 22:00 Nemzeti Sporthíradó

Köszöntjük Irén, Írisz nevű olvasóinkat!

Kedd Március 25.

RTL 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:39 Pollenjelentés 18:40 Egy csipetnyi ÍZORZÓK 18:50 Egy csodálatos asszony Török telenovella 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem Szlovák tévéfilm-sor. 20:40 SzerencsePerc 20:45 A Sárga-folyó urai Kínai történelmi film-sor. 21:40 Anyáink, apáink Német tévéfilm-sor. 22:20 Kenő 22:25 Időjárás-jelentés 22:35 Csendes Don Tévéfilmsorozat 23:20 Erdei utakon 23:50 Lara választása Horvát telenovella 00:40 Sanditon Angol tévéfilm-sor. 05:00 Híradó 05:15 Időjárás-jelentés 05:18 Angol nyelvű hírek 05:20 Német nyelvű hírek 05:24 Orosz nyelvű hírek 05:25 Kínai nyelvű hírek 05:30 Édes anyanyelvünk 05:35 Itthon vagy! 05:55 Hetedhét kaland 06:05 M2 matricák - Hevül a vegyület 06:15 Esély 06:40 Kék bolygó 07:05 Magyar gazda 07:25 Mindennapi 07:30 Időjárás-jelentés 07:36 Librettó 08:35 Családi kör 09:20 Jó ebédhez szól a nóta 10:20 Édes anyanyelvünk 10:25 Vers mindenkinek 10:29 Isten kezében 10:55 Lét-Ige - protestáns magazin 11:25 Mondák a Magyar történelemből Rajzfilmsorozat 11:40 Fűszer és csemege Tévéfilm 12:55 Névjegyek: Ferenc 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Srpski ekran 13:50 Unser Bildschirm 14:25 Summa 14:50 Magyar világ 15:20 Család'25 15:45 Magyarország finom 16:05 Élő népzene 16:30 Élő népzene 17:00 Agenda plusz 17:05 Család-barát 17:50 Időjárás-jelentés 18:00 Magyar nők 18:30 Önök kérték! 19:00 Jó ebédhez szól a nóta 20:00 Budavári Palotakonzert 21:00 Híradó 21:20 Időjárás-jelentés 21:22 V4 híradó 21:30 Álmodó álmodói 21:39 Ridikül 22:35 Eldorádó Magyar film-dráma 07:00 Nemzeti Sporthíradó 07:30 K&H női kézilabda liga 09:00 Kézilabda-magazin 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 UEFA Labdarúgó Nemzetek Ligája 12:30 Szabadidő 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:25 Csak az ETO 13:55 Góóó! 17:00 Nemzeti Sporthíradó 17:15 Kosárlabda-magazin 20:00 Fradi Tv 20:30 Boxutca

Köszöntjük Emánuel nevű olvasóinkat!

Szerda Március 26.

RTL 15:25 Egy Perc Híradó 15:28 Időjárás-jelentés 15:30 Önök kérték! 16:00 Ridikül 17:00 Agytorna 17:25 Ízorzók: Csolnok 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:39 Pollenjelentés 18:40 Egy csipetnyi ÍZORZÓK 18:50 Egy csodálatos asszony Török telenovella 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem Szlovák tévéfilm-sor. 20:40 SzerencsePerc 20:45 Skandináv Lottó 21:00 Jó reggelt, Anya! Családi film-sor. 22:00 Agapé 22:55 Isten kezében 23:25 Kenő 23:27 A Nagyok 23:55 Lara választása Horvát telenovella 05:00 Híradó 05:15 Időjárás-jelentés 05:18 Angol nyelvű hírek 05:20 Német nyelvű hírek 05:24 Orosz nyelvű hírek 05:25 Kínai nyelvű hírek 05:30 Édes anyanyelvünk 05:35 Itthon vagy! 05:55 Hetedhét kaland 06:05 M2 matricák - Hevül a vegyület 06:15 Esély 06:40 Kék bolygó 07:05 Magyar gazda 07:25 Mindennapi 07:30 Időjárás-jelentés 07:36 Librettó 08:35 Családi kör 09:20 Jó ebédhez szól a nóta 10:20 Édes anyanyelvünk 10:25 Vers mindenkinek 10:29 Isten kezében 10:55 Lét-Ige - protestáns magazin 11:25 Mondák a Magyar történelemből Rajzfilmsorozat 11:40 Fűszer és csemege Tévéfilm 12:55 Névjegyek: Ferenc 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Srpski ekran 13:50 Unser Bildschirm 14:25 Summa 14:50 Magyar világ 15:20 Család'25 15:45 Magyarország finom 16:05 Élő népzene 16:30 Élő népzene 17:00 Agenda plusz 17:05 Család-barát 17:50 Időjárás-jelentés 18:00 Magyar nők 18:30 Önök kérték! 19:00 Jó ebédhez szól a nóta 20:00 Budavári Palotakonzert 21:00 Híradó 21:20 Időjárás-jelentés 21:22 V4 híradó 21:30 Álmodó álmodói 21:39 Ridikül 22:35 Eldorádó Magyar film-dráma 09:35 Család-barát 10:05 Egy Perc Híradó 10:06 Időjárás-jelentés 10:15 Egy csodálatos asszony 11:05 Család-barát 11:55 Álmodó álmodói 12:00 Déli harangszó 12:01 Híradó 12:35 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Női kosárlabda Magyar Kupa 12:30 Vívó magazin 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:30 K&H férfi kézilabda liga 15:00 UEFA Labdarúgó Nemzetek Ligája 17:00 Nemzeti Sporthíradó 17:10 Futball magazin 17:45 Kézilabda-magazin 18:45 Góóó! 22:00 Nemzeti Sporthíradó

Köszöntjük Hajnalka nevű olvasóinkat!

Csütörtök Március 27.

RTL 17:00 Agytorna 17:25 Ízorzók: Taktaszada 17:55 SzerencsePerc 18:00 Híradó 18:25 Nemzeti Sporthíradó 18:35 Időjárás-jelentés 18:39 Pollenjelentés 18:40 Egy csipetnyi ÍZORZÓK 18:50 Egy csodálatos asszony Török telenovella 19:30 Mindennapi 19:45 Bor, mámor, szerelem Szlovák tévéfilm-sor. 20:45 Fábry Angol romantikus vígjáték 23:40 Kenő 23:43 Időjárás-jelentés 23:45 Ót kontinens 00:15 Lara választása Horvát telenovella 05:00 Híradó 05:15 Időjárás-jelentés 05:18 Angol nyelvű hírek 05:20 Német nyelvű hírek 05:24 Orosz nyelvű hírek 05:25 Kínai nyelvű hírek 05:30 Édes anyanyelvünk 05:35 Itthon vagy! 05:55 Hetedhét kaland 06:05 M2 matricák - Hevül a vegyület 06:20 Kárpát-medence 06:40 Szerelmes földrajz 07:05 Világ 07:25 Mindennapi 07:30 Időjárás-jelentés 07:36 Librettó 08:30 Családi kör 09:10 Jó ebédhez szól a nóta 10:05 Vers mindenkinek 10:10 Otthonra találtak - lengyel hi-vatások Magyarországon 10:35 Bevezetés a misztériumba 11:05 Mondák a Magyar történelemből Rajzfilmsorozat 11:15 Cid Tévéjáték 12:55 Névjegyek: Mária 13:00 Híradó 13:20 Időjárás-jelentés 13:21 Agenda plusz 13:25 Slovenski utrinki 13:55 P'amende 14:25 Magyarország ma 14:45 Ót kontinens 15:20 hadERŐ „Hazámat szolgálom!” 15:45 Magyarország finom 16:05 Élő népzene 16:30 Élő népzene 17:05 Agenda plusz 17:08 Család-barát 17:55 Időjárás-jelentés 18:00 Mesterember-leszek 18:30 Önök kérték! 19:00 Jó ebédhez szól a nóta 20:00 Magyar rock 21:00 Egy Perc Híradó 21:01 Időjárás-jelentés 21:04 Isten kezében 21:35 Álmodó álmodói 21:40 Ridikül 07:30 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság 10:00 Nemzeti Sporthíradó 10:30 Férfi kosárlabda Bajnokok Ligája 12:30 Lendület 13:00 Nemzeti Sporthíradó 13:30 Boxutca 14:15 10.9 Sportlövő magazin 14:30 Pecatúra 15:00 Völle! 15:30 Negyedik harmad 16:05 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság 16:45 Nemzeti Sporthíradó 18:25 Vízilabda magazin

Köszöntjük Gedeon, Johanna nevű olvasóinkat!

Péntek Március 28.

RTL 17:00 Agytorna
17:25 Izórzók: Kerekegyháza
05:20 S.W.A.T.: Különleges egység Am. akciófilm-sor.
06:00 Reggeli
09:15 Monk - A flúgos nyomozó Amerikai krimivígjáték-sor.
10:20 Teleshop
10:50 5 Arany Gyűrű Magyar telenovella
11:50 Pokoli rokonok Magyar telenovella
13:00 RTL Híradó Magyar filmsor.
13:30 Barátok közt Magyar filmsor.
14:35 Barátok közt Magyar filmsor.
15:45 Dr. House Amerikai filmsor.
16:50 Drága örökösök Magyar filmsor.
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz
19:50 Pokoli rokonok Magyar telenovella
21:00 5 Arany Gyűrű
22:20 RTL Híradó - Késő esti kiadás
22:55 Jóbáratok Am. vígjátéksor.
00:05 Jóbáratok Am. vígjátéksor.
01:10 CSI: A helyszínelők Amerikai-kanadai krimisor.
05:10 Családi titkok
06:05 Tűsarok
06:15 Mokka
08:45 Mokka
09:40 Teleshop
11:20 Csapdába csalva
12:00 Tények délből
12:30 Walker, a texasi kopó Amerikai krimi sor.
13:30 Walker, a texasi kopó Amerikai krimi sor.
14:35 Éltető szerelem Mexikói dráma sor.
15:40 Féktelen szív Török romantikus sor.
16:45 Az aranyifjú Török telenovella sor.
18:00 Tények
18:45 Tények Plusz
20:00 Farm VIP
21:25 Farm, ahol éltünk
22:45 Hazatalálsz Magyar sorozat
23:50 Tények extra
00:25 911-Texas Amerikai akció sor.
05:10 Család-barát
05:55 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:40 Pollenjelentés
06:45 Vers mindenkinek
06:50 Rondó
07:15 Kárpát-medence
07:35 A Nagyk
08:00 Önök kérték!
08:30 Bor, mámor, szerelem
09:35 Család-barát
10:05 Egy Perc Híradó
10:06 Időjárás-jelentés
10:15 Egy csodálatos asszony
11:05 Család-barát
11:55 Álmodói
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
13:00 Hölgyek paradicsoma Olasz romantikus tévéfilm-sor.
13:45 Családi kör
14:30 A világ egy terített asztal
14:55 Családi kör
15:25 Egy Perc Híradó
15:27 Időjárás-jelentés
15:30 Önök kérték!
16:00 Ridikül

Köszöntjük Augustza nevű olvasóinkat!

Szombat Március 29.

RTL 10:10 Doc Martin Angol tévéfilm-sor.
11:00 Egy Perc Híradó
11:05 Időjárás-jelentés
11:06 Szerelmes földrajz
11:35 Itthon vagy!
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:50 Jó ebédhez szól a nóta
13:20 Londoni randevű Játékfilm
14:55 Egy Perc Híradó
14:58 Időjárás-jelentés
15:00 Hogy volt?!
16:00 A kiválasztottak Történelmi filmsor.
17:05 Főmenü: Virágos
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Pollenjelentés
18:40 SzerencseSombat
18:45 SzerencseSombat
19:35 A Dal 2025
21:45 A ferde ház Krimi
23:35 Kenő
23:39 Időjárás-jelentés
23:40 Gyilkos szerelem Angol krimi
01:25 Lara választása Horvát telenovella
05:00 Híradó
05:15 Időjárás-jelentés
05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:25 Kínai nyelvű hírek
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Itthon vagy!
05:55 Hetedhét kaland
06:05 M2 matricák - Hévül a vegyület
06:15 Magyar világ
06:50 Rejtélyes XX. század
07:15 Mindennapi
07:20 hadERŐ „Hazámat szolgálom!”
07:45 Időjárás-jelentés
07:49 Libretto
08:45 Családi kör
09:30 Jó ebédhez szól a nóta
10:30 Vers mindenkinek
10:35 Katolikus krónika
11:00 De őszintén!
11:05 Kereszt-Tények
11:25 Mondák a Magyar történelemből Rajzfilmsorozat
11:35 A szürke eminenciás Tévéjáték
12:55 Névjegyek: Antal
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Rondó
13:50 Kárpát-medence
14:10 Kék bolygó
14:30 Noé barátai
15:00 Erdei utakon
15:25 Magyarország finom
15:40 Élő népzene
16:10 Élő népzene
16:35 Agenda plusz
16:40 Család-barát
17:25 Időjárás-jelentés
17:30 Pannon expressz
18:00 Önök kérték!
18:30 Jó ebédhez szól a nóta
19:05 A tanú Magyar filmszatira
21:00 Híradó
21:20 Időjárás-jelentés
21:22 V4 híradó
21:30 Álmodói
07:30 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság
10:00 Nemzeti Sporthíradó
10:30 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság
12:15 Vízilabda magazin
12:30 Golf
13:00 Nemzeti Sporthíradó
13:30 Női labdarúgó magazin
13:55 Futsal magazin
14:25 Férfi kosárlabda Bajnokok Ligája
16:20 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság
17:25 Nemzeti Sporthíradó
18:50 Játékoskijáró
19:05 Péntek Esti Foci
05:00 A semmi közepén Am. vígjátéksor.
05:25 Babar és Badou kalandjai Kanadai animációs filmsor.
06:05 Molang Francia-amerikai-angol rajzfilm-sor.
06:20 Mouk Angol animációs filmsor.
06:55 Mesés munkagépek Amerikai animációs filmsor.
07:15 Szilveszter és Csöröke kalandjai Am. animációs kalandvígjáték-sor.
08:00 Tom és Jerry Show Am. animációs kalandvígjáték-sor.
08:20 Vissza a jövőbe Am.-fr. animációs kalandvígjáték-sor.
08:50 UEFA Bajnokok Ligája Magazin 2024-2025
09:35 Gólyák Amerikai animációs kalandvígjáték
11:35 5 Arany Gyűrű
13:55 5 Arany Gyűrű
15:15 Kellekfeleség Amerikai vígjáték
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
18:55 Fókusz Plusz
20:00 A mi kis falunk Magyar vígjátéksor.
21:15 Fortune hadművelet - A nagy átverés Angol-am.-kínai-indonéz-török akcióvígjáték
23:30 A bérkatona Am. akcióthriller
01:50 Ahol a folyami rákok énekelnek Amerikai film
05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék Belga animációs sor.
07:10 Magyar népmesék
07:25 Magyar népmesék
07:40 Magyar népmesék
07:55 Magyar népmesék
08:10 Magyar népmesék
08:25 Magyar népmesék
08:40 Magyar népmesék
08:55 Magyar népmesék
09:05 Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szaki Am. animációs sor.
09:35 Trendmánia
10:15 GYM TIME
10:50 Innovátor
11:30 Poggyász
12:05 Csapdába csalva
12:45 Csapdába csalva
13:20 Manes Magy. családi film
15:20 Hogyan veszítünk el egy pasit 10 nap alatt? Amerikai, német vígjáték
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:35 Farm VIP
21:00 HUNYADI Történelmi sorozat
22:05 Die Hard 4.0 Amerikai akció film
01:15 Beverly Hills-i zsaru Amerikai vígjáték
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:40 Pollenjelentés
06:45 Vers mindenkinek
06:49 Magyar Krónika
07:15 Divat & dizájn
07:45 Noé barátai
08:15 Magyar népmesék
08:25 Egyszer volt, hol nem volt... Francia animációs filmsor.
08:55 Spirou és Fantasio 2 Animációs filmsor.
09:25 Doc Martin Angol tévéfilm-sor.

Köszöntjük Zalán nevű olvasóinkat!

Vasárnap Március 30.

RTL 07:25 Magyar népmesék
07:40 Magyar népmesék
07:55 Magyar népmesék
08:10 Magyar népmesék
08:25 Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szaki Am. animációs sor.
08:55 Babamánia
09:35 Tűsarok
10:10 Több mint TestŐr
10:50 SuperCar
11:25 Nagy Vagy - Aktív Iskola Kupa
12:05 Csapdába csalva
12:40 Aladdin Olasz vígjáték
14:45 Transformers Am. fantasztikus film
18:00 Tények
18:55 A Nagy Duett
23:00 Zöld Lámpás Am. fantasztikus film
01:30 3 nap a halálig Am., francia, szerb akció film
05:05 Kárpáti Krónika
05:55 Himnusz
05:59 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:40 Pollenjelentés
06:50 Vers mindenkinek
06:51 Családi kör
07:35 Itthon vagy!
07:55 Mindennapi
08:00 Neked szó!
08:05 Világ-Vallás
08:15 Mindennapi
08:20 De őszintén!
08:25 Mindennapi
08:26 Templomaink
08:30 Lét-Ige - Protestáns magazin
09:00 Isten kezében
09:25 Mindennapi
09:26 Agapé mini
09:30 Katolikus krónika
09:55 Időjárás-jelentés
09:58 Rome Reports - Vatikáni híradó
10:20 Lélekhangok
05:00 Fókusz Plusz
05:40 Babar és Badou kalandjai Kanadai animációs filmsor.
06:25 Molang Francia-amerikai-angol rajzfilm-sor.
06:35 Mouk Angol animációs filmsor.
06:50 Mesés munkagépek Amerikai animációs filmsor.
07:10 Szilveszter és Csöröke kalandjai Am. animációs kalandvígjáték-sor.
07:30 Tom és Jerry Show Am. animációs kalandvígjáték-sor.
07:50 Vissza a jövőbe Am.-fr. animációs kalandvígjáték-sor.
08:25 Agymenő kávézó Am. vígjátéksor.
09:35 A Muzsika TV bemutatja!
10:15 Céllírás
11:05 XXI. század - a legendák velünk élnek
11:35 Életünk története
13:10 5 Arany Gyűrű
15:35 Kincs, ami nincs Olasz akcióvígjáték
18:00 RTL Híradó - Esti kiadás
19:00 Házon kívül
20:00 Cápák között
21:45 A renitens Magyar büntetővígjátéksor.
23:00 Öngyilkos osztály Amerikai akciófilm
01:25 CSI: Miami helyszínelők Amerikai krimisor.
05:00 Teleshop
06:10 Hupikék törpikék Belga animációs sor.
07:10 Magyar népmesék
07:25 Magyar népmesék
07:40 Magyar népmesék
07:55 Magyar népmesék
08:10 Magyar népmesék
08:25 Magyar népmesék
08:40 Magyar népmesék
08:55 Magyar népmesék
09:05 Frédi és Béné, avagy a két kőkorszaki szaki Am. animációs sor.
09:35 Trendmánia
10:15 GYM TIME
10:50 Innovátor
11:30 Poggyász
12:05 Csapdába csalva
12:45 Csapdába csalva
13:20 Manes Magy. családi film
15:20 Hogyan veszítünk el egy pasit 10 nap alatt? Amerikai, német vígjáték
18:00 Tények
18:55 Tények Plusz
19:35 Farm VIP
21:00 HUNYADI Történelmi sorozat
22:05 Die Hard 4.0 Amerikai akció film
01:15 Beverly Hills-i zsaru Amerikai vígjáték
05:58 Mindennapi
06:00 Híradó
06:30 Nemzeti Sporthíradó
06:35 Időjárás-jelentés
06:40 Pollenjelentés
06:45 Vers mindenkinek
06:49 Magyar Krónika
07:15 Divat & dizájn
07:45 Noé barátai
08:15 Magyar népmesék
08:25 Egyszer volt, hol nem volt... Francia animációs filmsor.
08:55 Spirou és Fantasio 2 Animációs filmsor.
09:25 Doc Martin Angol tévéfilm-sor.
07:05 OTP Bank Liga
11:05 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság
14:15 Felvező mősor: Labdarúgás
14:30 OTP Bank Liga
16:30 Értékelő mősor: Labdarúgás
16:45 Felvező mősor: Kézilabda
17:00 K&H női kézilabda liga
18:30 Értékelő mősor: Kézilabda
19:15 Felvező mősor: Labdarúgás
19:30 OTP Bank Liga
21:30 Értékelő mősor: Labdarúgás

Köszöntjük Zalán nevű olvasóinkat!

Vasárnap Március 30.

10:25 Agapé mini
10:30 Csodák katedrálisa - A kassai dóm
11:15 A misztérium
11:25 Mindennapi
11:30 Bevezetés a misztériumba
11:55 Lélekhangok
12:00 Déli harangszó
12:01 Híradó
12:35 Nemzeti Sporthíradó
12:45 Időjárás-jelentés
12:49 Agenda plusz
12:55 Jó ebédhez szól a nóta
13:25 Időjárás-jelentés
13:25 Jégtánc világbajnokság
13:55 Állami Áruház Magy. filmvígjáték
15:40 Egy Perc Híradó
15:43 Időjárás-jelentés
15:44 Zenes Önök kérték
15:55 SzerencsePerc
16:00 Hatoslottó sorsolás
16:05 Delta
16:30 Dinasztiák
17:25 Borbás Marcsi szakácskönyve
17:55 Mindennapi
18:00 Híradó
18:25 Nemzeti Sporthíradó
18:35 Időjárás-jelentés
18:39 Pollenjelentés
18:45 Rózsa Sándor Magyar tévéfilm-sor.
19:45 Magyarország, szeretlek!
21:00 Bartók nyomában
22:15 Kenő
22:18 Időjárás-jelentés
22:25 Arthur Játékfilm
00:05 Lara választása Horvát telenovella
05:00 Híradó
05:15 Időjárás-jelentés
05:18 Angol nyelvű hírek
05:20 Német nyelvű hírek
05:24 Orosz nyelvű hírek
05:25 Kínai nyelvű hírek
05:30 Édes anyanyelvünk
05:35 Itthon vagy!
05:55 Élő egyház
06:15 Világ
06:40 Opera Cafe
07:05 Időjárás-jelentés
07:16 Novum
07:45 Noé barátai
08:15 A Nagyk
08:45 Izórzók: Szomolya
09:10 Borbás Marcsi szakácskönyve
09:40 Főmenü: Virágos
10:40 A Dal 2025
12:55 A hét műtárgya
13:00 Híradó
13:20 Időjárás-jelentés
13:21 Agenda plusz
13:25 Magyarország ma
13:50 Álmodói
14:00 M4 sport+
16:20 Völlé!
16:50 K&H férfi kézilabda liga
21:00 Női labdarúgó magazin
21:30 Negyedik harmad
22:05 Fábry
23:25 Agapé
00:25 Szerelmes földrajz
00:55 Vers mindenkinek
00:57 Himnusz
01:00 Híradó
01:15 Időjárás-jelentés
01:20 Angol nyelvű hírek
01:25 MMA portré
06:55 Jövünk!
11:00 Műkorcsolya-és Jégtánc világbajnokság
14:00 Felvező mősor: Labdarúgás
14:30 OTP Bank Liga
16:30 Értékelő mősor: Labdarúgás
16:45 Felvező mősor: Labdarúgás
17:00 OTP Bank Liga
19:00 Értékelő mősor: Labdarúgás
19:25 Futsal magazin
21:10 Vízilabda magazin
22:35 K&H férfi kézilabda liga
A műsor és a kezdési időpont megváltoztatásának jogát minden tévéadó fenntartja!

Hirdessen nálunk, megéri!

FIZETETT hirdetés

Figyelem!

– az összes fizikai és jogi személytől beérkezett hirdetés kereskedelmi hirdetésnek számít, akik kereskedelmi tevékenységet folytatnak; – különböző szolgáltatások nyújtása; – haszongépjárművek eladása; – munkások felvétele; – ipari és kereskedelmi területekkel, berendezésekkel és alapanyagokkal történő műveletek. – keretes, kiemelt hirdetések; – elvesztett iratok; – társkeresés; – ha egynél több – ugyanabba a kategóriába tartozó tárgy/ eszközt szeretne meghirdetni; – köszöntők, képes hirdetések; – részvétnyilvánítás.

Egy szelvényen mindössze egy hirdetés szerepelhet. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy egyes anyagokat nem közöl az újságban. Nem közölhetőek azok a hirdetések, amelyek ellentmondanak a szerkesztőségi feltevételeknek és az ukrán törvényeknek. A hirdetésekkel és reklámokkal kapcsolatos reklámációkat a szerkesztőség a lap megjelenése után 3 napig fogadja. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a hirdetés tartalmáért, a megadott információk, telefonszámok és címek pontosságáért.

Fizetett hirdetések árai

Egyszerű	
20 szó	25 hr.
21-40 szó	50 hr.
Keretes	
20 szó	40 hr.
21-40 szó	80 hr.
Kiemelt	
20 szó	30 hr.
21-40 szó	60 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.
Keretes + kiemelt	
20 szó	50 hr.
21-40 szó	100 hr.

Minden kereskedelmi hirdetés 100 %-os felárral jelenik meg.

Egyéb hirdetések:

elvesztett iratok	200 hr.;
részvétnyilvánítás	50 hr.;
társkereső	50 hr.;
köszöntő	30 hr.;
4 sor vers+köszöntő	50 hr.;
képes köszöntő	40 hr.;
kép+4 sor vers	55 hr.;
megkezdett 4 soronként	5 hr.;

A Kárpátinfo hetilapban közölt reklámok árai cm²-ként:
1. oldal – 11 hr., 16. oldal – 9 hr.,
2-7, 10, 11. oldalak – 7 hr., 12-15. oldalak – 6 hr.

Націнка на політичну рекламу, рекламу алкоголю, тютюнових виробів 100%

A politikai reklámok, az alkohol és dohányárúk reklámja 100%-os felárral jelenik meg

A lapunk címére beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, azok recenzálását, visszautlását, továbbítását és megválaszolását nem vállaljuk. A címünkre beérkező levelek szerkesztésének és rövidítésének jogát fenntartjuk. A publikációkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget.

Lapalapító-főszerkesztő: Szoboszlai István. **Felelős szerkesztő:** Kovács Erzsébet.

Cím: Beregszász, Kossuth tér 2. Mob.: 066-2850283. E-mail: karpatinfo.hetilap@gmail.com
Lapengedély száma: R30-03370 Kelt: 2024.03.21. Példányszám: 1 050 Rendelési szám: 351
Készült: Podillja-Ter Kft. (Temopol, Teksztilna u. 28.). Telefon: (0352)-52-27-37, (067)352-18-51.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR ALAP

Карпатинфо (на угорській мові) Засновник і головний редактор: Собослай Степан Карлович.
Адреса: п. Кошута 2, м. Берегове, Закарпатської обл., Україна. Моб.: 066-2850283
Рестраційне свідоцтво R30-03370 від 21.03.2024. Газета віддрукована у ТОВ "Поділля-Тер"
Україна м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел. (0352)-52-27-37, (067)3521851. Сайт: www.a-print.com.ua
Номер замовлення: 351 Тираж: 1 050

Tavaszi növényvédelem: a legfontosabb tennivalók

Ha korán tavaszodik, korán kezdhetünk hozzá a kerti munkákhoz. Most a télvégi, tavaszi növényvédelem néhány legfontosabb kérdésére hívjuk fel a figyelmüket.

A fák tisztogatása

Most már nem kell halogatni a gyümölcsfák törzsének, vastag ágainak és a szőlőtőkék karjainak a tisztogatását. Ehhez fakaparóra és drótkéfére van szükség. Az előbbivel leválasztjuk a kéregpikkelyeket és a kéregfoszlányokat, az utóbbival pedig lekeféljük a rájuk rakódott szennyeződést. A harmadik eszköz egy fólia, amit a tisztítandó növény alá terítünk és a rajta összegyűlt törmelékkel haladéktalanul megsemmisítjük, elégetjük.

Metszés

Ezután következnek az idős gyümölcsfák ritkító metszése, a fiatal fák alakítása és a szőlőtőkék termőre metszése. Ezek is növényvédelmi eljárások, hiszen a napsütötte, átlátható, szellős koronában a gombabetegségek kevésbé képesek elszaporodni, a permetezés pedig eredményesebb, hatékonyabb lesz.

Télvégi, lemosó permetezés

Ha ezzel a munkával végeztünk, csak akkor lássunk hozzá a télvégi, lemosó permetezéshez.

Ha csak gombabetegségek ellen akarunk védekezni, akkor a legcélszerűbb bordói lével vagy Vektafid R nevű szerrel permetezni. Ha rovarkártevők is vannak, akkor használjunk mézkenlevet, illetve Agrol Plus-t vagy a Vektafid egyéb változatait. Arra fokozottan kell ügyelni, hogy bőséges lével, lemosásszerűen permetezzünk és a fa minden, eldugott részére jusson növényvédőszer. A télvégi permetezés környezetbarát, hiszen ún. szelíd szerekkel történik olyankor, amikor a kertek még néptelenek.

Csikcsapdák

Újszerű védekezési mód a csikcsapdák felrakása. Azért mondom, hogy újszerű, mert valamikor régen széles körben alkalmazták, de aztán felhagytak

vele, mert a napfényen nem beszáradó és esőálló ragacsos anyag házi előállítására elég hosszadalmas feladat volt. Most azonban készen lehet kapni csikcsapdát, amely a fa törzsére övezve – a légyfogóhoz hasonlóan – elfogja a törzsön lefelé mászkáló kártevő rovarokat, tetveket, atkákat, hangyákat, stb. Gazdaboltokban beszerezhető, a szakma ragacsos hernyófogó övnek, vagy hernyó elleni enyves övnek ismeri.

Talajfertőtlenítés

Fontos, tavaszi feladat a talajfertőtlenítés, mert a talajban többféle kártevő (drótféreg, cse-rebogár pajor, lőtücsök, stb.) él és szaporodik. Ezek roppant falánkak és különösen tavasszal minden, zsenge növényi részt megérintnek, tönkretesznek. A drótféreg és a pajorok ellen Force 1,5 G van csak forgalomban házikerti felhasználásra, ezért ezt használjuk. A lőtücsök ellen az Arvalin L-R hatékony. A kiszórt szereket sekélyen be kell művelni a talajba és – ha az száraz, akkor – meg kell öntözni, mert száraz talajban a vegyszerek nem oldódnak fel.

A magvetésre, palántázásra használt földben rendszerint vannak palántadőlést okozó gombák is. Ezek ellen a talajt egy-két órára tegyük forró sütőbe (előtte öntözzük be, mert a forró gőznek kell hatnia), ezzel fertőtlenítiük. Ugyanezt a

célt vegyszerekkel is elérhetjük oly módon, hogy a talajba kell dolgozni a szereket, ahol a mag van, illetve a gyökere lesz. Használhatunk Dithane-t, vagy Mycostop gombaölő szert.

A talajfertőtlenítés helyett érdemes csávázott vetőmagot használni. Az üzemből csávázott vetőmag ellenáll a kártevők és a betegségek támadásával szemben.

Gyomirtás

Végül a tavaszi növényvédelemhez tartozik a gyomirtás is, hiszen tudvalevően a gyomok gazdanövényei a kártevőknek és betegségeknek. Az idejében végzett talajporhanyítás, a kapálás, szükség esetén a gyomirtó vegyszerek használata megakadályozza a gyomok mértéktelen elszaporodását.

balintgazda.hu

Megkezdődött a munka a földeken

A tavaszi rajt küszöbén

Március első napjaiban megkezdődött a munka a földeken. Van aki a zabnak, a zabosborsónak készíti a magágyat, sokan pedig az őszi fejtárgyázásával vannak elfoglalva. A szántás, tárcsázás, kultivátorozás közben a legtöbb gazda azon morfondírozik, hogy ezúttal melyik tavaszi növénykultúrát részesítse előnyben. Egyáltalán, a három-négy éve tartó kudarcos szezonok után jelenleg milyen a hangulat a szántóföldi növénytermesztők körében? – kérdeztük Kovács Árpádtól, Kisgejőcön élő falugazdástól, őstermelőtől.

– A gabonafélék (kukorica, búza, árpa) elmúlt évi viszonylag jó árának köszönhetően megcsillant a remény és a gazdák teljes odaadással dolgoznak a földeken – hangzik a válasz. – A mi vidékünkön (Nagydobrony, Kisdobrony és Tiszaáglelek kivételével) a gazdák a nagyobb szántóföldi területeken csak a kukoricát, a búzát és az árpát favorizálják. Kisgejőcön és Nagygejőcön még néhány hektáron természetesen dinnyét és káposztát is. A krumpli, sárgarépa, cékla, hagyma, uborka és paradicsom viszszaeszközött a háztáji kertekbe. A szlovák határ menti falvakban és Kisgejőcön jellemző még a gyümölcstermesztés is.

– Előreláthatólag földműveseink mely növényeket favorizálják ezúttal? A kukoricát, a napraforgót, a szóját, a zabot, a tritikálét, esetleg a tavaszi búzát, –árpát? Miért is döntenek egyik vagy másik kultúra mellett? Van-e a kínálatban jó minőségű vetőmag, és annak az ára megfizethető-e?

– Valószínűleg a gazdák idén kukoricát fognak még vetni nagyobb területen. A búzát, árpát, tritikálét már az őszi folyamán elvetették. Aki nem tudott ezekből összeállítani vetőmagot beszerezni, azok most próbálkoznak a tavaszi megfelelőjükkel. Ezekhez kapható vetőmag. Igaz, nem fémzárolt és nem csávázott, de leg-

alább ki van tisztítva és az adatok szerint második reprodukciójú. A többi szemes termény, mint a napraforgó, szója, zab vetése itt-ott előfordul, de nem jellemző – legfőképpen az értékesítési és szárítási nehézségek miatt. A hajdina természetesen az alacsony felvásárlói ára miatt szinte teljesen megszűnt. A termelők azért döntenek a kukorica és a búza mellett, mert ezeket a terményeket már a kombájn alól, a mezőről is elviszi a felvásárló. Kárpát-alján, sajnos, nincs megszerveve

a vetőmag termesztése, csak a behozatalra számíthatunk, ha a tételt időben megrendeljük. Ez őszi esetében július-augusztus. A jó minőségű szaporítóanyag tavaly 25-40 hrvnyába került. A második reprodukció ára csávázás nélkül, tisztítva 15 hrvnyá. A gazdák „motiváltak” érzik magukat, ezért minden talpalatnyi művelésre érdemes földet megművelnek. Parlagon maradó területek errefelé nincsenek.

– Az őszi fejtárgyázása mostanra igencsak aktuálisá vált. Hogyan alakul a nitrogén műtrágya ára? A tavalyihoz képest tapasztalható-e jelentős drágulás? A gyümölcsfákon kívül mely kultúrák igénylik a komplex műtrágyákat? Ezek ára a tavalyhoz, a korábbi évekhez miként változott? No és a gyomirtószeresek a növényvédőszeresek ára, meg az üzemanyagé?

– A műtrágyák árai az elmúlt évihez képest nem lettek magasab-

bak, bár így is nagyon drágák, de a gazdák igyekeznek legalább a minimális mennyiséget beszerezni. A komplex műtrágyát minden növény igényli, csak a szántóföldi növények esetében az őszi szántás előtt érdemes kijuttatni a földekre és beszántani. A gyomirtószeresek ára is emelkedett, bár az elmúlt évi árhoz képest nem jelentősen. Ugyanis az elmúlt évben a gyomirtószeresek és növényvédőszeresek árai az egekbe szöktek. Most az árak inkább csak a hrvnyá változását követik, de így is nagyon drágák. Igazi fejtörést okoz, hogy mivel is permetezzünk, mivel kellene felváltani a már jól megszokott és bevált szereket, hogy olcsóbban megússzuk.

– Mitől függ, hogy összesen a gazdák majd milyen áron tudják értékesíteni terményeiket?

– Az árak meghatározása nem a termelőkön múlik, hanem a keresleten és a kínálaton. Sajnos itt nem lehet előre tervezni. Az egyszerű földműveléssel a nagykereskedők nem kötnek szerződést, nincs garantált ár. Ha még lenne is, ki az, aki azt ebben az országban betartaná, ha az ő érdeke mást kíván?! De ez egy másik téma lenne.

– Kárpát-alján vajon melyik kultúra lesz idén az év slágernövénye? A szója, a napraforgó, a csemegekukorica? Vagy netán a dinnye?

– Hogy mi lesz az év slágernövénye, azt legkorábban nyáron lehet majd megmondani. Ha tudnám, én lennék az év termelője.

– Köszönöm a tájékoztatást.

Kovács Elemér

Ehető levélgyökerek: a rebarbara

A rebarbara (*Rheum rhabarbarum*) terjedelmes bokorrá növő évelő növény. Hatalmas levelei és piros levélgyökerei miatt akár dísznövény is avasználható.

Az idősebb töveken a levelek közül magasra emelkedik a virágszára, rajta sok, apró, fehérszirmú virággal. Ha nem akarjuk, hogy magot érleljen, akkor a virágszárat mielőbb törjük ki, mert sok tápanyagot von el a levelektől.

Termesztése

A rebarbara mindenütt megterem, de szereti a napos helyet és a tápanyagokkal bőségesen ellátott talajt. Árnyékos helyen a levélgyökere vékony marad. A leggyorsabban töosztással vagy az idős bokrok tövéből előtörő sarjakkal március végén szaporítható.

A magvetésből csak két-három év múlva lesz kifejtett tő. A tövekről a levelek szedését már március közepén meg lehet kezdeni, és május végéig folytatni. A leveleket csavarással törjük, és nem vágjuk, egyszerre lehetőleg ne koptassuk meg a bokrot. A levél nyeléből pikáns ízű

kompot, krémleves és lepény készíthet, de meghámozva érdemes nyersen is megkóstolnunk. A levélgyökere sokak szerint kora tavasszal, zsengén még használható étkezésre, mások szerint se ek-

kor, se később. A levélben felhalmozódik az oxálsav, amely mérgezőséget okozhat. Az első világháború alatti élelmiszerhiányban sok helyen étkezésre ajánlották a leveleket is, amely mérgezőségeket vezetett. A Wikipédia szerint a súlyo-

san mérgező dózis (LD50) egy átlagos, 65 kg testtömegű ember esetén 5 kg levél egyszerre való elfogyasztásával juthat be a szervezetbe. Ez nem valószínű, de azért tartunk észben, hogy a levélgyökereket fogyasszuk, ne mást.

Hajóblító szókéknek

Érdekesség, hogy a rebarbara gyökeréből készített hajóblító

tő a szőke haját halványítja. Ehhez egy maréknyi felaprított rebarbarát kell 2,5 deci vízben negyed órán keresztül főzni. Miután kihűlt, szűrjük le és hajmosás után öblítsük le vele hajunkat.

balintgazda.hu

A hajtatási paradicsom kiültetése

Az Ukrajnában dúló háború ellenére mind több kárpátaljai magyar család lát fantáziát a zöldség-hajtatásban, ezen belül is a paradicsom hajtatásában. Ennek egyik oka, hogy a monokultúrák természetesen nehezen tűrő uborkával szemben sokkal könnyebben termesztendő, másrészt az intenzív szabadföldi lugasos paradicsom visszaszorulása miatt a nyári időszakban is viszonylag jól eladható a minőségi hajtatott paradicsom.

Pro Agricultura Carpatica
Megyei Jótékonyági Alapítvány

A közhittelem szerint a paradicsompalánta ültetéséhez nem kell nagy tudomány, hisz ha ledobunk a nedves földre egy derékba tört palántát, még az is megfog. Sajnos, a gyakorlatban nagyon el lehet rontani ezt a műveletet is. Mivel március hónap a vézfűtéses fóliasátrakban hagyományosan a paradicsompalánták kiültetésének az ideje, nem árt, ha még egyszer végiggondoljuk a legfontosabb tudnivalókat.

Mikor ültessük?

A kiültetés időpontját általában 3 tényező határozza meg:

1. Mikor szabadul fel a terület az elővetemény alól (ha van)?
2. Mikor melegszik fel a talaj (tudjuk felűteni) a kiültetéshez szükséges min. 10-13 °C hőmérsékletet?

3. Mikor éri el a palánta a kiültetéshez szükséges fejlettséget?

A hidegtűrő előnövények (retek, zöldborsó stb.) általában március legvégéig április közepéig lefoglalják a fóliaházat. Erre az időpontra a talaj már felmelegszik a szükséges hőmérsékletre a fűtetlen (vézfűtéses) fóliasátrakban is.

Az ennél korábbi kiültetéshez mindenképpen szükség van valamilyen szintű fűtésre. Februári ültetéshez a vegetációs fűtési rendszer a legoptimálisabb, míg márciustól már a ventilátoros hőlégbefűvők is megfelelnek. De mindenképpen figyelemmel kell követni a talaj hőmérsékletét, s csak akkor lehet ültetni, amikor ez az érték 10 cm mélyen a reggeli órákra sem csökken 10-13 °C alá. Az ennél hidegebb talajból a növény nem képes tápanyagot felvenni, újabb gyökereket növeszteni. Ilyenkor lilul-sárgul a kiültetett palánta. Végeredményben nem hogy előre hoznánk a termést, de a stressz miatt valószínűleg később és kevesebb termésünk lesz.

A harmadik meghatározó tényező a palánták fejlettsége. A kiültetésre alkalmas palánta szára kb. ceruza vastagságú, 6-8 lomblevelű, bimbós fejlettségű. A determinált („törpe”) fajtákat zöldbimbós állapotban, míg a vegetatív, folytonnövő fajtákat valamivel később, akár az első virágok megjelenésének időpontjában ajánlatos

ültetni. Mivel az időjárás tavasszal eléggé szeszélyes, e három tényező összehangolása, időzítése valamilyen szintű fűtés nélkül igen bizonytalan, nem beszélve az esetleges fagyveszélyről.

Talajelőkészítés

A többszezonos fóliaborítás terjedésével egyre több fóliaház marad télre is befedve. Az ilyen melegházak talaja tavaszra rendszerint kiszárad, rotációs kapával megmunkálva porrá válik. Ebbe a

talajba nem szabad palántát ültetni, hisz a beöntözéstől ez a por „összeáll”, kökemény, levegőtlen „vályogga” válik, amelyben csak silylódik a palánta. Tehát, ha száraz a fóliaház talaja, előbb alaposan öntözzük meg (szaknyelven: feltöltjük nedvességgel), majd megszikkadás után frezzük. Így már egy jó minőségű, aprómorzás, levegős talajszervezetet kapunk, ami optimális a paradicsompalánta számára. A talajanalízis alapján indokolt műtrágyamennyiséget is az utolsó talajmunka előtt juttassuk ki, szórjuk szét egyenletesen a fóliaház talajára, hogy egyenletesen keveredjen el a talajjal. A közvetlen

nül az ültetődőörbe szórt műtrágyák igen gyakran gyökérperzselést okoznak!

Ültetés

Azt, hogy milyen sűrűn (db/m²) ültessük a paradicsom palántáit, a fajta jellege határozza meg. A cégek a katalógusaikban gyakran feltüntetik az adott fajtára ajánlott ültetési sűrűséget. Ennek hiányában az általános szabályokból indulhatunk ki. A determinált (törpe) fajtákból akár 6-8 darabot is ültethe-

palántanevelők kis mérete a palánták besűrítéséhez, végső soron legtöbbször azok felnyurguláshoz vezet. Az ilyen felnyurgult palántákat, ha erre mindenképp szükség van, inkább megöntve, félszárazon ültessük, hogy a gyökérzet ne kerüljön túl mélyre. A hideg, levegőtlen körülmények közé került eredeti gyökérzet nagy valószínűséggel elpusztul, sokszor be is fertőződik különböző gombás betegségekkel.

A fertőzésveszély csökkentése indokolta a kiültetés utáni vegyszeres beöntözés a palántanevelésből már jól ismert vegyszerkombinációval. 10 liter vízben fél kell oldani 10 g topsint + 25 ml previcurt. Ebből az oldatból kb. 1-2 dl (0,1-0,2 l) kell tövenként kijuttatni. Korábban az ajánlott „kóktél” rész volt valamelyik mankoceb tartalmú permetszer is (Dithane, Ridomil Gold stb.), azonban néhány esetben gyökérperzselést okozott a használata, ezért csak nagyon indokolt esetben, például rizoktónia megjelenése esetén javasoljuk.

A gyökerek gyorsabb, erőteljesebb fejlődéséhez a növényeknek a kezdeti időszakban sok foszforra van szükségük. Ezért ajánlatos a kiültetés után 2 alkalommal vízben feloldott magas foszfortartalmú műtrágyát kijuttatni. 1000 liter vízben 1 kg műtrágyát kell feloldani. Csepegtetőcsöves öntözés esetén 1-2 liter tápoldatot kell folyó méterenként kijuttatni, míg kannás öntözés esetén tövenként kb. 0,5 litert.

Gál I., az „Egán Ede” KGK JA falugazdája, a „Pro Agricultura Carpatica” KMJA munkatársa

A kerti magasság felépítése és 5 rétege

A magasságot ősszel vagy tavasszal készítjük el. Az őszi építés azért előnyösebb, mert a magvetésig a talaj némileg megülepszik, és tavasszal a leülepedt talajt a szükséges mértékben feltölthetjük.

Az első réteg

Ez a – tömör állapotában – 20 cm vastagságú réteg a leghosszabb idő alatt elbomló, cellulózban gazdag anyagokból áll. Ehhez célszerű egész évben gyűjteni a gyümölcsfák koronájának ritkításából, a díszfák és cserjék metszéséből származó gallyakat és vesszőket, a szőlővenyigét, amelyeket ajánlatos 5-10 cm-es darabokra felaprítani, hogy a réteg könnyebben tömöríthető legyen.

A második réteg

Ez a 20 cm vastagságú réteg ugyancsak lassan bomló anyagokból áll. Korhadása közben felmelegszik, és hőt juttat a fellette levő talajrétegbe. Ide kerülhetnek a nyári szerves hulladékok, például a bab és a borsó, valamint a burgonya, a napraforgó, a kukorica szára, nádtörmelék, a kipréselt, kifőzött szőlőtörköly, az évelő virágok levágott szára, szalma, az állatok takarmányozására valamilyen okból már nem alkalmas széna stb. Ezt a réteget is alaposan meg kell tiporni, és ha nagyon száraz volna, akkor meg kell öntözni.

A harmadik réteg

Ez a 25-30 cm vastagságú réteg könnyebben korhadó, részben már elbomlott anyagokból tevődik össze. Ha módunk van rá, akkor a telek közelében valamilyen parlagterületen szedjük fel gyeptéglákat. Éles ásvál téglá nagysá-

gú darabokat vágunk a természetes gypéből, és ezt lapáttal kiemeljük. A gyeptéglák kb. 15 cm vastagságúak lesznek. Ezeket a gypes felületükkel lefelé rakjuk rá második rétegre.

Kiegészíthetjük a harmadik réteget még egy 15 cm vastagságú réteggel, amely lekasált fűből, lehullott lombból, fenyőfák tűleveléből keverünk össze. Minél többféle anyagból van, annál nagyobb a valószínűsége, hogy a magasságban minden természetesen növény megtalálja az optimális növekedéséhez, fejlődéséhez szükséges valamennyi tápanyagot benne!

E réteg kialakításához nagyon jól megfelelne egy, a kertészetekben nálunk még igen ritkán használt anyag, a fenyőkéreg.

A negyedik réteg

A most következő réteg is 20 cm vastag, de már olyan szerves anyagokból áll, amelyekbe a mélyebben gyökerező növények gyökerei behatolnak és belőlük táplálkozhatnak. Aki olyan szerencsés körülmények között kertészkedik, hogy módja van istállótrágyát beszerezni, az a legjobb teszi, ha szalmás szarvasmarhatrágyából alakítja ki ezt a réteget.

Igen jó – és a természetes gazdálkodás követelményeinek megfelelő anyag – erre a célra az érett komposzt, amelyet 10%-os arányban össze lehet keverni baromfi-, házinyúl- vagy galambtrágyával is.

Az ötödik réteg

Ez a felső, 20 cm vastagságú termőréteg, a magasság helyéről kitermelt talaj; ebbe nő bele a természetesen zöldségfélék gyökérzetének a zöme. Arra kell törekedni, hogy a felső talajréteg fizikai, kémiai és biológiai állapota optimális legyen.

A talaj fizikai szerkezete akkor

megfelelő, ha tartós, apró morzsákból áll, ennek következtében a vizet jól tárolja, de viszonylag könnyen átveszti a fölösleges vízmennyiséget. Benne elegendő levegő (oxigén) van a gyökerek élettevékenységéhez, és a növényeket bőségesen ellátja tápanyagokkal.

A jó termőtalaj a tápanyagot felvehető formában tartalmazza. Nagyon fontos a talaj kémhatása. A magasságban termelendő növények többsége a semleges kémhatású (pH 7,0) vagy az enyhén savanyú kémhatású talajokban fejlődnek jól, ezért a túlságosan lúgos (pH 8,0-10,0) vagy pedig a túlságosan savanyú (pH 4,5-6,5) termőrétegbe talajjavító anyagokat kell keverni.

A talaj biológiai állapota akkor kedvező, ha benne az élettani folyamatok erőteljesen zajlanak le, sok benne a mikroorganizmus. A földigiliszták is szívesen fogadott vendég a magasságokban, hiszen a talaj termékenységét javítja. Kevésbé örülhetünk viszont a magasság felső talajrétegében található káros rovaroknak (drótféregnek, lótetűnek, cserebogárpajornak stb.), mert ezek vagy a növények gyökereit rágják el, vagy a föld feletti részeit károsítják. Ellenük csapdákkal vagy – ha más lehetőség nincs – talajfertőtlenítő szerekkel védekezünk.

Még valamit a magasság talajáról. Számolni kell azzal, hogy a magasság talajtömege a vegetációs idő alatt tömörödik és emiatt megcsilllyed. Ez természetes jelenség, főleg az első és a második réteg korhadása következtében áll elő. Ezért nagyon fontos, hogy ezt a két réteget a berakás után típrással alaposan tömörítsük, az ötödik, felső réteget pedig egészen a keret pereméig töltsük fel. Ha ősszel készítjük a magasságot, akkor a földet egy kis-púposan rakjuk bele, és tavasszal, a felső talajréteg elmunkálásakor, illetve a vetés és a palántázás megkezdése előtt pótoljuk a megsüppedt talajt. A talajszint süllyedése tavasztól őszig 25-30 cm is lehet.

Március közepe: a cserepes és dézsás növények átültetése

A kellemes, napsütéses időszak a leginkább alkalmas a cserepes növények átültetésére, talajuk megújítására. Lássuk, hogyan célszerű ezt elvégezni.

Az edényes növényeket ilyenkor, tavasszal kell átültetni. Ehhez nem szükséges feltétlenül nagyobb cserep vagy dézsa, mert a gyökereiket vissza lehet metszeni – ez is a növények megújulását szolgálja. Azokban az években, amikor nem ültetjük át őket, a talajuk felső 2-3 cm-es rétegét lekaparjuk, és helyett új, friss, tápdús földet terítünk el.

Az anyagtrombita (Datura vagy Brugmansia) régebben nagyon elterjedt házkörüli növény volt, de az utóbbi években megfellebbezték róla. Pedig rendkívül látványos – vagyis növény, nem is beszélve a folyamatosan nyíló fehér, rózsaszín vagy sárga tölcésű, illatos virágairól.

A daturát télen 6-8 °C hőmérsékletű, világos helyiségben kell tartani, áprilisban visszametszeni és meleg, napfényes, szélvédett helyre állítani. Rendszeres és bőséges öntözést kíván, ennek egyszeri elmaradására is a levelek sárgulásával és lehullásával válaszol. Ha a földje kiszárad, levelei rögtön lankadni, lógni kezdenek – vagyis olyan gyorsan reagál az őt ért figyelemtelenségre, akár egy macska. Nagyon sok tápanyagot is kíván, hetente egyszer műtrágyaoldattal kell öntözni.

Nagyon gyakori és kedvelt edényes növény a leander, amely – megfelelő gondozás mellett – szinte egész nyáron folyamatosan nyitja rózsaszín, piros, sárga vagy fehér virágait. Helyesen tesszük, ha már március végén a szabadba visszük, mert ott jobban érzi magát, mint a pincében, és a kisebb fagyokat minden károsodás nélkül átvészeli.

Tavasztól őszig napsütéses, meleg helyre kell állítani. A tűző napsütést

is elviseli, ezért kiváló díszítő eleme a teraszoknak, az ámbitusoknak és a városi belső udvaroknak is. Tavasszal a bokrot alaposan vissza kell metszeni; ennek következtében sok új hajtást hoz, a virágok pedig a friss hajtások csúcsán fejlődnek ki. A visszametszés különösen szükséges az idős példányoknál, mert a metszés hatására az idősebb fás részekből is új hajtások törnek elő, tehát a növény sűrűbb, tömörebb, szebb lesz. A felkopaszodott, öreg növények alá, az edény földjébe ültethetünk valami virágzó egynyári növényt, például petúniát, bársonyvirágot vagy más, alacsony termető, virágos kedvencet is.

A pálmákat csak a tavaszi fagyok végleges elmúlása után állítsuk ki az épület elé, szélvédett helyre és ügyeljünk a rendszeres, bőséges öntözésükre. Gyakran jelennek meg rajtuk pajzstetvek; ezek ellen rovarölő szer permetezésével lehet védekezni.

Mostanában nagyon divatos növény a mini róza, és sokaknak okoz gondot az, hogy a bokrocskák lehullatják a leveleiket. Ez természetes jelenség, hiszen a rózsabokroknak pihenésre van szükségük. Most metsszük vissza a hajtásaikat, kezdjük el öntözni és műtrágyaoldattal táplálni őket; ennek hatására új hajtásokat fejlesztenek, azok csúcsán csinos virágbimbók jelennek majd meg.

A citrom- és narancsfákat is alaposan meg kell metszeni áprilisban ahhoz, hogy új növekedésre serkentjük őket. Félárnyékos, szélvédett helyen érzik magukat a legjobban, itt nyitják illatos, fehér virágaikat, és – ha szerencsénk van – a virágok megtermékenyülnek, majd a növény remek gyümölcsöt érlel.

Zöldséges sárgaborsólevés

Hozzávalók: 20 dkg sárgaborsó, 2 fej vöröshagyma, 2 db sárgarépa, 15 dkg füstölt-főtt csülök és a tálaláshoz, 2 ek. olívaolaj, 1 l füstölthús-főzőlé, 2 db babérlevél, 1 ág zellerlevél, só, frissen őrölt bors, petrezselyem a tálaláshoz.

Elkészítése: A tálalás előtti napon beáztatjuk a sárgaborsót annyi hideg vízbe, amennyi bőven ellepi.

Másnap a vöröshagymát és a sárgarépát meghámozzuk, felaprítjuk, a füstölt húst kis kockákra vágjuk. Egy lábasban megpirítunk mindent a felforrósított olívaolajon. Hozzáforgatjuk a leszűrt és jól átöblített sárgaborsót.

Felöntjük a húsos-zöldlével, majd hozzáadjuk a babérleveleket és a megtisztított, finomra aprított zellerlevelet.

Felforraljuk, majd puhára főzzük a zöldségeket. Sózzuk, borsozzuk a levest, majd a babérlevelet eltávolítjuk. Petrezselyem levelekkel és néhány szelet füstölt csülökkel tálaljuk.

Meleg sajtkrémcsokoládés kukoricasaláta

Hozzávalók: 50 dkg fagyasztott kukorica, 2 tk. vaj, 25 dkg sajtkrém, 1,2 dl tej, 0,5 csésze reszelt cheddar sajt, 3 gerezd fokhagyma, só, bors, snidling, 25 dkg mascarpone.

Elkészítése: A vajat serpenyőbe tesszük, hozzáadjuk a felolvadt kukoricát, a fokhagymát. Sózzuk és borsozzuk és 4-5 percig pároljuk.

Hozzáadjuk a sajt-

krémet, a tejet, jól összekeverjük, majd a sajtot is hozzáadjuk. Ha elolvadt a sajt, levesszük a tűzről.

Tálalásnál megszórjuk snidlinggel.

Bakonyi palacsinta

Hozzávalók

A palacsintához: 20 dkg finomliszt, 2 db tojás, 300 ml tej, 200 ml szénsavas ásványvíz, só, olaj a sütéshez.

A töltékhez: 1 fej vöröshagyma, 2 ek. olaj, 50 dkg szeletelt gomba, só, frissen őrölt bors, 2 gerezd fokhagyma, 2 ek. finomliszt, 1 csokor petrezselyem, 30 dkg tejföl plusz a tálaláshoz, 1 kk. édes-nemes pirospaprika.

Elkészítése: A palacsintához habverővel összedolgozzuk a hozzávalókat.

A töltékhez meghámozzuk a hagymát, finomra vágjuk, majd megfőnyasztjuk a felforrósított olajon. Hozzáadjuk a szeletelt gombát, aztán sózzuk, borsozzuk. Belekeverjük a meghámozott és összezúzott fokhagymát. Meghintjük a lisztel, hoz-

záforgatjuk a finomra vágott petrezselymet meg a tejfölet, ezután pedig megszórjuk a pirospaprikával. Felforraljuk, majd lehúzzuk a tűzről.

Kiolajozunk egy közepes méretű tapadásmentes serpenyőt. Belemérünk egy kisebb merőkanálnyi tésztamasszából. Ezután néhány percig sütjük, majd spatulával óvatosan megfordítjuk a palacsintát, és a másik oldalát is aranyszínűre sütjük.

Ugyanígy sütünk palacsintákat az összes tésztából. Végül megtöltjük mindet a tej-

föls-gombás keverékkel, és egy kevés tejfölet tálaljuk.

Csirkemell sósperecbundában

Hozzávalók

A csirkéhez: 10 dkg sósperec, 60 dkg csirkemellfilé, só, frissen őrölt bors, 5 dkg liszt, 2 db tojás, olívaolaj. **Az öntethez:** 4 ek. méz, 10 dkg mustár, 1 tk. fehérborecet.

Elkészítése: A perecet aprítógépben morzsásra törjük, majd egy tányérba öntjük. A csirkemellet megmossuk, szárazra töröljük, nagyobb csíkokra vágjuk és megsózzuk, megborsozzuk. Beleforgatjuk őket a lisztbe, a felvert tojásba és a perecmorzsába.

A panírozott szeleteket

egy sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük, megspicceljük mindet egy kevés olívaolajjal és ropogósra sütjük légkeveréses sütőben 180 fokon kb. 35 perc alatt.

Az öntethez egy kis tálban simára keverjük a mézet, a mustárral és az ecettel és a csirke mellé kínáljuk. Zöldsaláta és rukkolas burgonyapüré illik hozzá.

Sajtos-pestós töltött kenyér

Hozzávalók: 50 dkg kenyérliszt plusz a gyúráshoz, 1 tk. só, 1 tasak instant élesztő, 2 ek. olívaolaj plusz a tálhoz, 10 dkg kész bazsalikom pesto, 20 dkg frissen reszelt sajt, 2 ek. extraszűz olívaolaj a kenéshez.

Elkészítése: Összeforgatjuk a lisztet, a sót és az élesztőt. A közepébe készített mélyedésbe csorgatunk 280 ml meleg vizet és az olívaolajat. Összedolgozzuk, majd enyhén lisztezett felületen a tésztát 7-10 percig dagasztjuk. Kiolajozott tálba téve, letakarva, meleg helyen a kétszeresére kelesztjük kb. 1 óra alatt.

Ismét átgyúrjuk a tésztát, majd lisztezett felületen kinyújtjuk kb. 30x50 cm-es téglalappá. Rásimítjuk a pesto kb. három negyedét, rászórjuk a sajtot. 4 egyforma, 50 cm-es csíkra vágjuk, egymásra tesszük őket, majd 4 egyforma kockára vágjuk.

Kiolajozott vekniformába sorakoztatjuk a kockákat az oldalukra fektetve úgy, hogy felül látszanak a pesto rétegek. Az utolsó kockát megfordítjuk úgy, hogy üres tésztakerület kerüljön a forma végéhez. A forma két végén maradjon üres hely! Folpakkal letakarva még 30 percig kelesztjük.

200 fokon sütőben megsütjük a veknit 35-40 perc alatt, 15 perc után letakarjuk alufóliával. A maradék pestót kikeverjük az extraszűz olívaolajjal, és megkenjük vele a sütőből kivett veknit. Bazsalikommal díszíthetjük.

Krémcsokoládés tejbeigríz szelet

Hozzávalók

A krémhez: 8 dl tej, 5 ek. búzadara (püposan), 15 dkg vaj (+ a tepsizhez), 15 dkg porcukor.

A tésztához: 5 db tojás, 20 dkg cukor, 0,8 dl tej, 0,8 dl olaj, 20 dkg liszt (+ a tepsizhez), 2 ek. kakaópor (cukrozatlan), 1 dkg sütőpor.

A tetejére: kakaópor.

Elkészítése: A krémhez a tejből sűrűre főzzük a búzadarát, és néha-néha megkevergetve teljesen kihűtjük. A puha vajat a porcukorral kikeverjük, majd hozzáadjuk a kihűlt tejbeigrizet, és robotgéppel jól kikeverjük.

A tésztához a tojások sárgáját a cukorral habosra keverjük, hozzáadjuk a tejet, majd az olajat, melyet szintén jól elkeverjük. A lisztet összekeverjük a kakaóporral és a sütőporral, majd hozzákeverjük a tojások masszához, végül óvatosan hozzáforgatjuk

a tojások keményre felvert habját.

Vajjal kikent, kilisztezett 26x32-es tepsibe egyengetjük a masszát, és előmelegített, 180 fokon sütőben kb. 14-15 percig sütjük. (A sütési idő sütőfüggő, inkább végezzünk tüpróbát!)

A kihűlt tésztát egyenletesen megkenjük a krémmel. Ha nagyon lágy a krém, 1-2 órára hűtőbe tesszük, hogy szépen lehessen szeletelni, majd kakaóporral meghintjük a tetejét, és felszeletelve tálaljuk.

Kefires-meggyes kevert süti

Hozzávalók: 6 dl liszt, 1 cs. sütőpor, 2 dl kefir, 1 dl olaj, 3 dl porcukor, 2 db tojás, 1 üveg magozott meggybefőtt.

Elkészítése: Egy tálba öntjük a lisztet, hozzákeverjük a sütőport, a kefir, az olajat, a porcukrot és a tojást, majd jól összedolgozzuk.

A masszát papírral bélelt tepsibe öntjük, a tetejét

megrakjuk leszűrt meggyel, és 170 fokra előmelegített sütőben, kb. fél óra alatt készre sütjük.

Kihűlés után hosszúra szeleteljük, a tetejét vaníliás porcukorral megszórhatjuk.

Plusz egy vicc

Az öt megmaradó szóból az alábbi vicc poénját állíthatja össze:

Két koma beszélget a kocsmában. Azt mondja az egyik:

– Én innen akármikor megyek haza, otthon még éjjel kettőkor is enyém az utolsó szó!

– Hogyhogy?

– Úgy, hogy bemegyek,...

Kétbetűsek: ÁK, ÁR, CN, FS, OT, RE, SA, TZ, YA.

Hárombetűsek: EME, ETE, ÉTI, GÁZ, HEZ, NEM, ÖVÉ, TRI, ZRT.

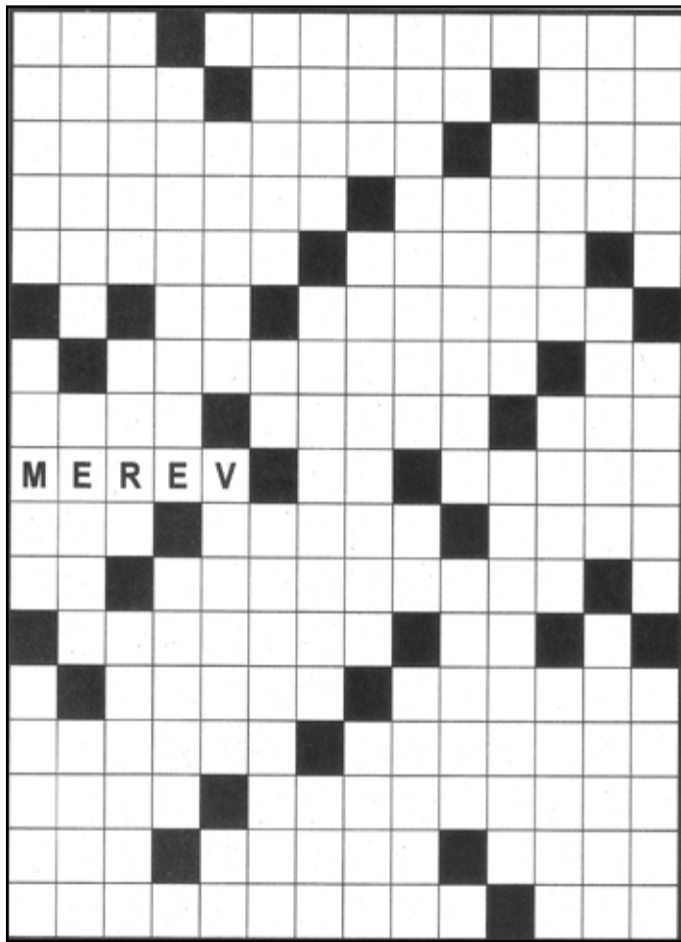
Négybetűsek: ALAK, CÁRI, ELÁN, LÁTÓ, LÉVA, MÉTA, NOVA, RIAD, TESA, TRÁK, TRIÓ, UTÁN.

Ötbetűsek: AKNÁS, AZTÁN, ÁTMÉR, BETÖM, CSÓVA, EHE-TŐ, EREDŐ, FORTE, HABÁR, KIADÓ, LÁRMA, LEGEL, LEN-TI, LÓKÚT, MEREY, MOTEL, NYEST, RÁ-MÉR, RETEK, SARAZ, SENKI, TOPOG, TORMA, VOLNA, ZAJOG, ZSIRA.

Hatbetűsek: ÁGAZAT, DELILA, ELEPED, ELESÉG, ELEVEZ, MENTÉS, RÁHINT, REGŐ-LŐ, SEHOVÁ, VASEKE.

Hétbetűsek: ÁPORODÓ, HIVATAL, KESE-RÍT, MOSTOHA.

Nyolcbetűsek: FÉLRE-VER, HASONLÍT, KIRÚZSOZ, KÖRÖCSKE, KÖSZÖNÖK, LIMITÁLT, ORGANTIN, VÁLASZOL.

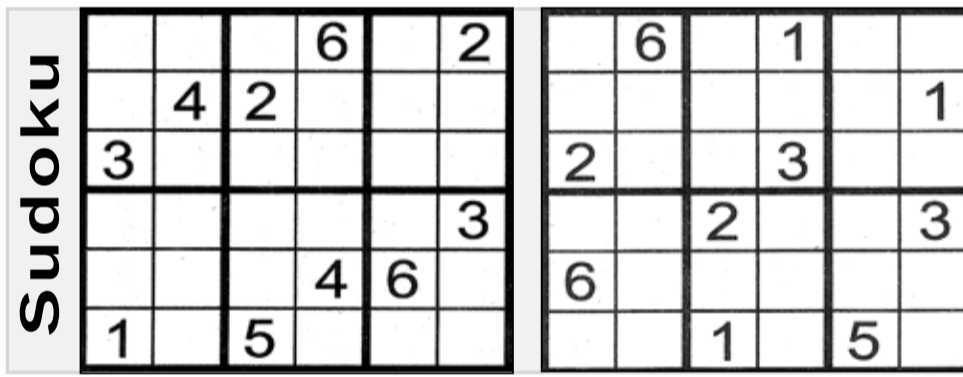
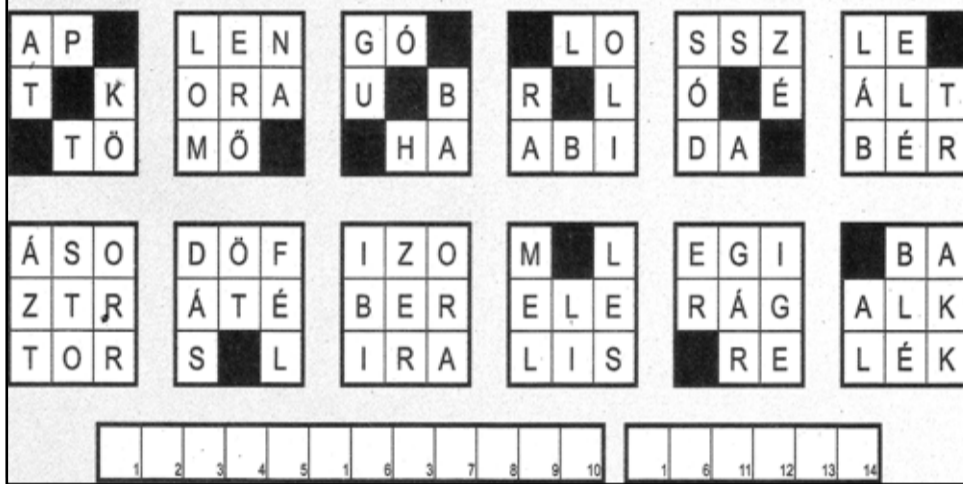
REJTVÉNYMOZAIK

Az ábra kitöltése után a megfelelő betűket másolja át a különálló hálózatba, ahol a vicc poénját kapja megfejtésül!

– Mit csinál a fakir, amikor nem tud aludni?

– ...

Humorsarok

Disznóság

– Hogy tetszik az iskola? – kérdi anyuka a kisfiát az első tanítási nap után.

– Disznóság az egész! – fakad ki a gyerek. – Mi csináljuk meg a feladatokat és mégis a tanító néni kap érte fizetést!

Pozitív

– Nos, a gyerekéről egyetlen pozitív dolgot tudok elmondani.

– Mi az?

– Hát... az osztályzatait elnézve biztos vagyok benne, hogy nem szokott puskázni...

Gömbölyű föld

– Jean! Igaz, hogy a Föld gömbölyű?

– Igen, uram.

– Jó. Akkor nem az ágyammal van a baj.

Kastély keleti szárnya

– Jean, ma este a kastély keleti szárnyában találja a vacsorát!

– Miért, uram?

– Mert azt mondta a fogorvosom, hogy pár napig a másik oldalon egyek.

SZÉCHE- NYI ISTVÁN KÉRDÉSE	FIATAL- ASSZONY	ESZMÉNYÍT	TONNA PRÁGAI SZÍNHÁZ TÓTH ÁRPÁD VERSE	CSOMÓ OLDÁSA	... DIVAT - VOLT DIVATLAP	ÓKORI MEZO- POTÁMIAI NÉP FÓNICIAI BETŰ	ZABSZEMI SPANYOL AUTÓJEL	KUTYAHANG	RANGJELZŐ ELŐTAG	SUGÁR URÁNUSZ KIS HOLDJA NITROGÉN	BÓR NÉMET VÁROS	ANGOL RÓ- MANTIKUS KÖLTŐ (GEORGE)
1												H
FOSZFOR												
							ALUMINIUM			DÚS		
							HOLLAND FOLYÓ			EGYFAJTA SZÉN- HIDRÁTOK		
TEKERÉS				DÉL-KOREAI VÁROS					SZÍNÉSZ (GYŰLA)			
TAGADÁS				ADY EGYIK ÁLNEVE					NEM SÜRŰ			
GRAMM						PÁROS FILIPPI ... VICIÓUS - ANGOL ZENÉSZ		ZEUSZ SZÉP LEÁNYA MATEMA- TIKUS (SÁNDOR)				
PAMUT- CSERJE						A BARCA HORVÁT LAB- DARÚGÓJA ... CÉCH - FOCIKAPUS						FÉLIG ÉGI
ÁRUBA BOCSÁTÁS												MENEKÜL
				JÁTÉK- VEZETŐ HANGSZERE A HOLLÓ KÖLTŐJE			ÉSZAK- AMERIKAI INDIÁN OROSZ FOLYÓ					
TISZTÍTÓ- SZER MÁRKA												
					SZÍNÉSZNŐ (ANNAMÁRIA)				KÜZDELEM ELEMEL		TILTÁS	
TETSZETŐS					FÉL FONTI				MAGATOK		BAJNOKOK LIGÁJA	
ÉNEKES ZENEMŰ						PEDAGÓGUS SZEMÉLYE					CSILLAG- JEGY	
2											LENMAGI	
M												

A rejtvényt Balácsi Csaba készítette.

LENGYEL JÁNOS-IDEZET	ONRENDELKÉZÉS	DENATURÁLT SZESZ	TUSOLÓ	EICOSE-PANTEAONIC SAV	JÓZSEF ATTILA VERSE	KÉN TAKARÍTÓ	PARIPA	LENMAGI NEMZETK. SZERVEZET MAJ TERMELTE VÁLADEK	BŐR	KERGET	NYAKRÉSZI SZINESZ (MICHAEL) KABATÓT FELSEGÍT	FELHALMOZ
1												R
BÜBOS BANKA LATIN NÉVE									BÖRTON-CELLA DISZES			
FÉRFINEV							A KÖZELI TULAJDONA ... UETO - JAPAN SZINESZ			HEVENY GALLY		
IDŐMÉRŐ				SVÉD ENERGETIKAI HOLDING ARANY			OLIMPIAI BAJNOK BRIT HETPRÓBÁZÓ (JESSICA)	FÜRDŐ-SZOBA TARTOZEKA LAZA (RUHADARAB)			ENAPON FRANCIA FESTŐ (1796-1875)	
KOLUMBUSZ EGYIK HAJÓJA					TÉNFERREG HALOGÉN ELEM					RÉZ BRAZIL TAGÁLLAM		ZÖLDES SZÍN
KÁLIUM						VOLT PORTUGÁL KÖZT. ELNÖK TOLE MELYEBBRE				VELENCEI ÁZSIÁ-KUTATÓ (MARCO) ENEK		
EGYETEMI TANÁR (ISTVÁN)				RÉGI SÜLY-MÉRTEK KRIPTON			ISMERETLEN ADAKOZÓ NÉVJELE		ÖRÖL NÉMA NEM!			
MONTENEGRO RI VÁROS							OLASZ FESTŐ (GIAMBETTINO) JÓD					
MENEKÜL												VANÁDIUM
2												

HOROSZKÓP

hirkereso.hu

KOS (3. 21.-4. 20.)

A napokban minden a tervei szerint alakul. Bármit vesz a fejébe, az pontosan úgy lesz, ahogy tervezi és sikerre fogja vinni. Amennyiben ingatlan vásárlással kapcsolatos tervei vannak, érdemes a héten kiviteleznie őket. Akármilyen akadállyal is találja szembe magát, könnyedén legyőzi őket. Csak legyen magabiztos és tartsa szem előtt a céljait, és ne hagyja, hogy esetleg mások elbizonytalanítsák.

BIKA (4. 21.-5. 20.)

A héten semmi esetre se igyon előre a medve bőrére. Hajlamos lehet elbizní magát. Okosan tenné, ha mindent előre megtervezne. Ha így tesz, olyan dolgok is összejöhetnek, amikben bízni sem mert. Érdemes lenne néha meghallgatnia a szakértők vagy éppen a tapasztaltabbak tanácsát, akik segíthetnek elképzelései megvalósításában.

IKREK (5. 21.-6. 21.)

Tökéletes ez a hét a kapcsolatépítéshez. Új barátokat, de akár új üzletfeleket ismerhet meg. Legyen nyitott és merje megmutatni önmagát, a humoros, és kommunikatív oldalát. Sokszor kissé mereven viselkedik, pedig semmi oka másnak kiadnia magát. Viszont nem ártana kicsit jobban odafigyelnie az egészségére. Ne vegye félvállról, ha kellemetlen tüneteket tapasztal.

RÁK (6. 22.-7. 22.)

Nem minden fekete vagy fehér, ezt jegyezze meg és akkor könnyen át fogja vészelni a hetet. Legyen kicsit rugalmasabb és próbálja meglátni a dolgok jó oldalát és a különböző helyzetekben a lehetőséget. A napokban szívességet kérhetnek magától, de az lehet az érzése, hogy maga a kezét nyújtja és az egész karját akarják. Valóban, muszáj lesz határokat szabni.

OROSZLÁN (7. 23.-8. 23.)

A hét nyugodt és csendes lesz. Végre lazábbak a napjai és nem kell ezerrel pörögnie. Viszont felmerülhet néhány személyes probléma, amelyeket Ön sem látott előre. Meglepetésként érik magát, de szerencsére képes lesz megbirkózni velük. A következő napokban több alkalommal is sikert érhet minimális erőfeszítéssel az élet különböző területein.

SZŰZ (8. 24.-9. 22.)

Bizonyos dolgok megváltoztak maga körül, talán a kapcsolatai is és egyelőre nem tudja, miként viszonyuljon hozzájuk. Ideje Önnek is felülősséget vállalnia a tetteiért. Arra is rá kell döbbsennie, hogy nem fogja tudni követni a korábban kidolgozott ütemtervet a héten, mivel valami sürgős és kiszámíthatatlan fog felmerülni.

MÉRLEG (9. 23.-10. 23.)

Úgy tűnik, hogy remek időszak köszönt azokra, akik ingatlan szeretnének eladni vagy vásárolni. Bármilyen hivatalos ügyet intéz vagy szerződést ír alá, legyen nagyon körültekintő. Azok, akik szeretnének valami újat tanulni, remek lehetőséget találhatnak vagy kaphatnak. A héten több új ajtó nyílik meg Ön előtt, amennyiben változtatni szeretne jelenlegi helyzetén.

SKORPIÓ (10. 24.-11. 22.)

Nagyon pozitív hét elé néz. A csillagok az Ön javára dolgoznak, különösen a hét első felében. A hét elején tervezze be fontosabb ügyeinek elvégzését, mert még nagyobb sikerrel számolhat. Viszont lehetőség szerint hagyja szabadon az estét, mert váratlan, izgalmas meglepetésekben és meghívásokban lehet része, máskor pedig nagy szükség lesz arra, hogy pihenjen.

NYILAS (11. 23.-12. 21.)

Egy kissé lázadó lehet a következő napokban. Nem hajlandó csapatban dolgozni, elfogadni mások igazát vagy véleményét és egyáltalán olyan lesz, mintha aki szemben úszik az árral. Bár származik majd ebből egy-két kellemes élménye is, de az is biztos, hogy sok konfliktusban lesz része és több alkalommal is megnehezíti a saját helyzetét.

BAK (12. 22.-1. 20.)

A héten kissé impulzív hangulatban lesz. Néha kimonodtan meggondolatlanul cselekszik és beszél, emiatt pedig sok konfliktusba keveredhet. Próbálja meg kicsit visszafogni magát, ha nem akar egész héten veszekedni. Ellenben számos izgalmas, előrelépési lehetőség jelenik meg az életében, csak ki kell tudnia választani a legmegfelelőbbet.

VÍZÖNTŐ (1. 21.-2. 20.)

Hihetetlenül éles lesz a nyelve a következő napokban. Nem tudja magában tartani a véleményét, amin nemigen fog finomítani, hogy nem túl meglepő, hogy sokszor sikerül majd belegyalognia mások érzéseibe. Ugyanakkor az elméje is vágni fog, mint a borotva és hihetetlenül könnyedén és gyorsan old majd meg bizonyos problémákat és sokszor érhet majd a meglepetés erejével.

HALAK (2. 21.-3. 20.)

Rendkívül élesek lesznek az ösztönei és sokat fognak súgni Önnek. Még akkor is, ha mások nem értenek egyet magával és más utat követnek, akkor is ragaszkodjon a saját útjához. Valószínűleg nehéz döntéseket kell hoznia, de hamarosan megkapja a jutalmát érte. Nyissa ki a szemét és a fülét, és ragadja meg a lehetőségeket, amelyekkel a héten találkozhat.

A négy megmaradó szóból a következő vice csattanóját állíthatja össze:
Lóra alkuszik a székely a vásáron.
 – Szép ez a ló, de vajon jó futó-e?
 – Ez? Ez olyan futó, ha nekiered, tíz kilométerig meg sem áll.
 – Akkor nem vehetem meg.
 – Miért?
 – Mert én csak hat kilométerre lakom. ...?

Plusz egy vice

Kétbetűsek: AY, ÁS, CP, ET, KÍ, NN, OL, PA, RÁ, RS, ÜG, VR.

Hárombetűsek: BOA, ÉJI, ÉRA, KEL, KEN, LAK, MAG, OBI, PÓT, SÁL, SIN, SZÓ, TÁJ, TÁT, VÉP, VIP.

Négybetűsek: AKUT, ALAP, ESKÜ, ETET, MAGA, MIRE, OVIS, ÓRIZ, REÁL, ROPI, RÓTT, SEAT, SIMA, TINA, TIPP, YOKO.

Ötbetűsek: AKELA, ANITA, ÁGOTA, ÁPISZ, DÓZIS, GUVAT, KAHOL, MÁZOL, PATAK, SÁTÁN, TORTA, TROPA.

Hatbetűsek: ALÁZAT, ALÉLÁS, CSALÁD, CSAVAR, DRÓTOZ, KAPOCS, KOMIKA, LÁZONG, MINDIG, NÉGYET, POKOLI, SZIPKA, TOLÓKA, VISZSA, ZILAHY.

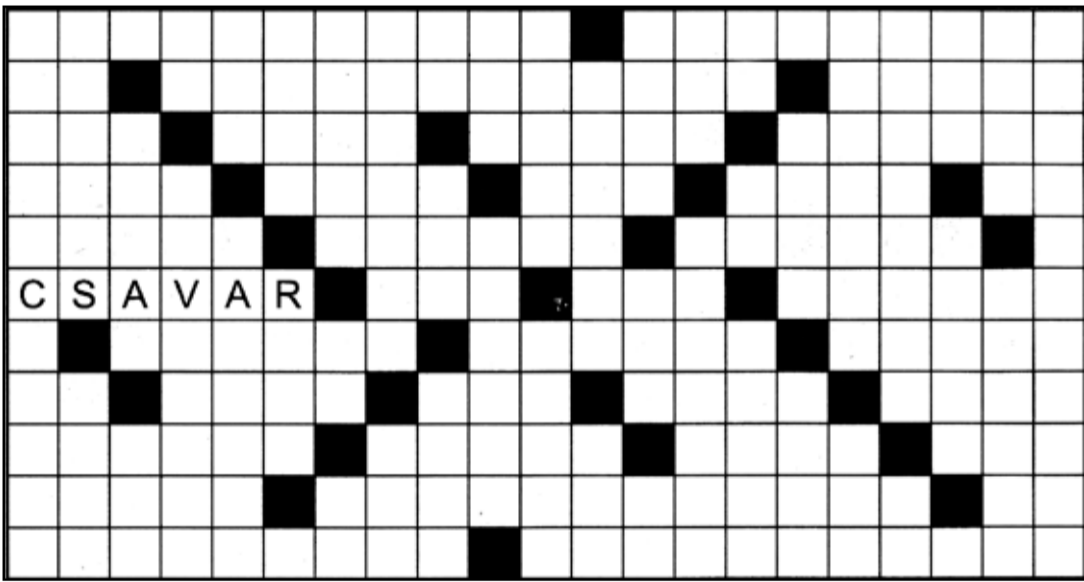
Hétbetűsek: CINKOTA, KEZELÉS, LÁZALOM, NAPILAP.

Nyolcbetűsek: EPILÁLÁS, PÁVATOLL.

Kilencbetűsek: RÉPALEVES, TOLLPÁRNA.

Tizenegy betűsek: AKNATALÁLAT, GYALOGOLJAK, LAKÁSMAKETT, LOVASCSPAT, SZAGTALANÍT.

Tizenkét betűsek: SZINETÁR DÓRA, VEGYTANTANÁR.

Töltött gomba

Hozzávalók: személyenként 2-3 (mérettől függően) barna csiperkegomba, 1 nagy hagyma, 30 dkg sertés lapocka, 2 cikk fokhagyma, liszt, zsír vagy olaj, só, bors, fűszerpaprika, 1,5 dl tejföl, petrezselyemzöld, 35-40 dkg főtt rizs.

Elkészítése: Az apróra vágott hagymát kevés zsíron vagy olajon üvegesre dinszteljük, hozzáadjuk a kis kockákra vágott húst, fehéredésig sütjük, megszórjuk sóval borssal és fűszerpaprikával, hozzáadjuk az áttört fokhagymát, felöntjük kevés vízzel és puhára pároljuk. A gombát megtisztítjuk, szárát kiszedjük, megszózzuk, lisztben megforgatjuk és forró zsírban vagy olajban, mindkét oldalán megsütjük. A készre főtt húst kiszedjük, ledaráljuk vagy késes aprítóban összezúzzuk, majd a gombafejekbe töltjük és forró sütőben 5-10 percig pirítjuk. A tejfölt kikavarjuk 1 evőkanál liszttel, a hústól visszamaradt szafthoz kavarkjuk, majd kis lángon besűrítjük. Párolt rizzsel tálaljuk, a mártást a gombára öntjük és petrezselyemzölddel díszítjük.

Maradék pörköltből, sült húsból is elkészíthető.

